गाउँ सभाका आदरणीय अध्यक्षज्यू तथा गाउँ सभाका सदस्यहरु

१. जन निर्वाचित स्थानीय सरकार गठन पश्चात चौथो आर्थिक बर्ष ०७७।७८ को बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट स्थानीय सरकारको तर्फबाट यस सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा खुसी महसुस भएको छ ।

२. मुलुकमा संघीय लोकतन्त्रिक गणतन्त्रात्मक व्यबस्था स्थापनाका लागि भएका सबै खालका आन्दोलनहरुमा आफ्नो अमुल्य जीवन उत्सर्ग गर्नु हुने सम्पुर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति भावपुर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै आन्दोलनको क्रममा अंगभंग तथा बेपत्ता भएकाहरु प्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दै राष्टियता र स्वधिनताको रक्षा गर्दै न्यायपूर्ण समाज निर्माण र समृध्दिको मार्गमा एकताबद्ध रहेका महान नेपाली नागरिक र राजनीतिक नेतृत्वप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्न चाहन्छु ।

३. विश्वब्यापी रुपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड १९) का कारण देशभित्र र बाहिर ज्यान गुमाउनु हुने सम्पुर्ण नेपालीहरु प्रति भावपुर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु साथै उपचाररत सबैको सिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।

४. कोभिड १९ महामारीको रोकथाम, उपचार र नियन्त्रण कार्यमा योगदान पुर्याउनु हुने तथा यसको रोकथाम नियन्त्रणमा नगद तथा जिन्सी सहयोग गर्नु हुने जनप्रतिनिधि, कर्मचारी, राजीनितिक दल, संघ संस्था तथा व्यक्तिहरु सबैलाई धन्यबाद दिन चाहन्छु ।

५. कोभिड १९ ले सृजना गरेको संकटबाट राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा परेको असरका कारण संघीय तथा प्रदेश सरकार प्राप्त हुने अनुमान भएको राजश्व बांडफांड तथा वित्तीय हस्तान्तरण वापतको सम्पुर्ण रकम प्राप्त हुन नसक्ने कारण प्राथमिकता फेरिएकोले अर्थतन्त्रका सम्पुर्ण क्षेत्रहरुलाई क्रियाशिल गराई आर्थिक विकास तथा समृद्धि तर्फ अग्रसर हुनु पर्ने भएकोले बजेट लचकदार रहने गरी प्रस्तुत गरेको छु ।

६. इतिहासमा पहिलो पटक जनताले आफ्नै घरदैलोमा आफैंले बनाएको अधिकार सम्पन्न सरकार पाएका छन् । यस अघि केन्द्रमा मात्र निहित रहेका अधिकारहरु लाई संविधानद्धारा नै स्थानीय तहलाई प्रदान गरे अनुरुप निर्वाचित स्थानीय सरकारले आफ्नो काम शुरु गरेको तीन बर्ष व्यतित भई सकेको छ ।स्थानीय तहको निर्वाचन भई स्थानीय शासन र विकास प्रकृयामा प्रत्येक नागरिक आफैं संलग्न हुने वातावरण बनेको छ । यो समयलाई आर्थिक, सामाजिक रुपान्तरणको रुपमा उपयोग गरी जनचाहना पुरा गर्ने दायित्व र अवसर दुवै हामी जननिर्वाचित प्रतिनिधिहरुको नै हो ।

७. गत आर्थिक बर्षहरु र चालु आर्थिक वर्षको गाउँपालिकाको नीति, कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनबाट सुशासन, विकास र समृद्धिको दरिलो अधारशिला निर्माण भई अर्थिक वृद्धि, वचत गर्ने क्षमता, गरिबी निवारण, रोजगारीका अवसर सृजना भई नागरिकको जीवनस्तरमा त्यसको प्रतिफल देखिन थालेको छ । गाउँपालिकाका नागरिकहरू चरम गरिबी, विपन्नता, निरक्षरता र पछौटेपनमा रहनुपर्ने बाध्यात्मक स्थितिको अन्त्य हुदै गईरहोछ । सबै नागरिकका लागि काम र रोजगारीका अवसर, आधारभूत शिक्षा तथा प्राथमिक स्वास्थ्य सेवामा पहुँच र सामाजिक सुरक्षाको सुनिश्चिततामा बृद्धि भईरहेकोछ । हासिल भएका यी उपलब्धीहरु संस्थागत गर्दै नागरिकका सामाजिक र आर्थिक हित सम्बर्द्धन गर्ने समान अधिकार, समान अवसर, श्रोत तथा साधनको समन्यायिक वितरण र सार्वजनिक क्षेत्रलाई सुदृढ र प्रभावकारी बनाउन संस्थागत सुधार गर्ने र उत्पादनमा सामुहिकताको विकास गर्ने तर्फ हाम्रा प्रयासहरु जारी रहेका छन् । ।

गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यहरु

८. अब म चालु आर्थिक बर्ष ०७६।७७ को बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको समिक्षा प्रस्तुत गर्न अनुमती चाहन्छु ।

९. आर्थिक बर्ष ०७६।७७ मा संघीय समानिकरण अनुदान ८ करोड ६१ लाख, संघीय शसर्त अनुदान ११ करोड १४ लाख, संघीय राजश्व, बाँडफाँड ६ करोड ६८ लाख ४३ हजार ६ सय ५९ रुपैंया, संघीय समपुरक अनुदान ४१ लाख, स्थानीय पुर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (संघीय सभासद) ८९ लाख १९ हजार, प्रदेश समानिकरण अनुदान ६९ लाख ७९ हजार, प्रदेश सवारी कर ६१ लाख ३० हजार, प्रदेश बिशेष अनुदान २० लाख, प्रदेश समपुरक अनुदान १ करोड, आन्तरीक आय ५० लाख, बैंक मौज्दात ६५ लाख, प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम ६९ लाख ३० हजार, प्रदेश सशर्त अनुदान ५५ लाख प्राप्त हुने संशोधित अनुमान रहेकोमा २०७७ साल जेष्ठ मसान्तसम्म संघीय समानिकरण अनुदान ८ करोड ६१ लाख, संघीय शसर्त अनुदान १२ करोड १५ लाख ४८ हजार, संघीय राजश्व, बाँडफाँड ३ करोड ९७ लाख ८ हजार ८ सय ११ रुपैंया, संघीय समपुरक अनुदान ४१ लाख, स्थानीय पुर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (संघीय सभासद) ८९ लाख १९ हजार, प्रदेश समानिकरण अनुदान ५२ लाख ३४ हजार २ सय ५० रुपैंया, प्रदेश सवारी कर २४ लाख ७२ हजार ५ सय ४७, प्रदेश बिशेष अनुदान १३ लाख ३४ हजार, प्रदेश समपुरक अनुदान ७० लाख, आन्तरीक आय २८ लाख ७ हजार ७ सय रुपैंया, बैंक मौज्दात ६५ लाख, प्रदेश निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रम २९ लाख ७० हजार मात्र प्राप्त भएको छ ।

१०. चालु आर्थिक बर्ष ०७६।७७ को जेष्ठ महिनासम्मको क्षेत्रगत विनियोजन तथा खर्च प्रतिशत निम्नानुसार रहेको छ । कार्यालय संचालन तथा प्रशासनीक शिर्षकमा ७ करोड ७९ लाख ८५ हजार ७ सय ४९ रुपैंया विनियोजन भएकोमा खर्च ५७.३१ प्रतिशत, आर्थिक बिकास क्षेत्रमा विनियोजित रकम १ करोड ५९ लाख २४ हजार रहेकोमा खर्च ४६.३१ प्रतिशत, पुर्वाधार विकास क्षेत्रमा विनियोजित रकम ८ करोड ८० लाख ६१ हजार रहेकोमा खर्च ४१.३५ प्रतिशत, सामाजिक विकास क्षेत्रमा १४ करोड ४४ लाख १६ हजार ६ सय १० रपैंया विनियोजन भएकोमा ५३.२४ प्रतिशत खर्च भएकोछ भने सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा ४९ लाख ९५ हजार ५सय विनियोजित रकममा ५७.३३ प्रतिशत खर्च भएको छ भने समग्र खर्च ५०.७७ प्रतिशत रहेको छ ।

गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यहरु

११. आगामी आर्थिक बर्ष ७७।७८ को बार्षिक नीति, बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गर्ने क्रममा लिएका आधारहरुलाई यस सम्मानित सभामा प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । .

- ✓ नेपालको संविधानमा निर्दिष्ट सिद्धान्त तथा नीति,
- ✓ स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र,
- ✓ दीगो विकासको लक्ष्य,
- ✓ आबधिक योजनाले तोकेका प्राथमिकताहरु,
- ✓ नेपाल सरकारले जारी गरेको आ.ब. ०७७।७८ को निति तथा कार्यक्रम,
- ✓ संघीय र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट तर्जुमा सम्बन्धि मार्गदर्शन,
- ✓ स्थानीय जनताको माग, चाहना तथा आवश्यकता,

- ✓ स्रोत साधनको उपलब्धता,
- ✓ कोरोना भाइरस (कोभिड १९) बाट सृजित असामान्य अबस्था

१२. कमजोर र कठिन भु-बनोट, भौतिक पुर्वाधारको न्युनता, उत्पादनशिल जनशक्तिको अभाव, छरिएका बस्तीहरु, शासकीय क्षमता अभिबृद्धि गर्ने, सार्वजनिक निर्माणमा गुणस्तर कायम गर्ने, बजेट कार्यान्वयन क्षमता अभिबृद्धि गर्ने, सुशासन कायम गर्ने, आन्तरीक श्रोत बृद्धी गर्ने बिषयहरु हाम्रो सामु चुनौतिको रुपमा रहेका छन् ।

१३. उपर्युक्त चुनौतिहरुको सामना गर्दै समृद्ध माङसेबुङ गाउंपालिका निर्माणको अभियानलाई अघि बढाउन निति, कार्यक्रम तथा बजेटका उदेश्यहरु निम्नानुसार निर्धारण गरेको छु ।

- ✓ दीगो, समावेशी र उच्च दरको आर्थिक बृद्धि हासिल गर्ने,
- ✓ कृषिका पकेट क्षेत्रहरुको पहिचान गरी उत्पादकत्व बृद्धि गर्ने,
- ✓ गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने,
- ✓ गाउंपालिकाबाट प्रवाह गर्ने सेवामा आम नागरिकको पहुंच बृद्धि गर्ने,
- ✓ योजनाबद्ध रुपमा द्रुत गतिमा पुर्वाधारको विकास गर्ने,
- ✓ सबै प्रकारका विकासमा दीगोपन कायम गर्ने,
- ✓ रोजगारी, आय आर्जन तथा सीप विकासका क्षेत्रहरुलाई फराकिलो बनाइ नागरिकको आर्थिक, सामाजिक अबस्थालाई सुधार गर्ने,
- ✓ स्वास्थ्य सेवाको पहुंचमा बृद्धि गर्ने,
- ✓ व्यबसायीकतामा बृद्धि गर्ने

१४. बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटले निम्न बिषयहरुलाई प्राथमिकतामा राखेको छ ।

- ✓ कृषिको आधुनिकीकरण र व्यबसायीकरण,
- ✓ दीगो संरचनाको निर्माण,
- ✓ उत्पादन र उत्पादकत्वमा बृद्धि,
- ✓ सामाजिक, आर्थिक बिकास मार्फत जीवनस्तरमा बृद्धि,
- ✓ सडक, सिंचाई, खानेपानी, बिधुतीय पुर्वाधार निर्माण र स्तरउन्नती,
- ✓ सार्वजनिक प्रशासन र सेवा प्रवाहमा सुधार तथा सुशासनमा जोड,
- ✓ शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार,
- ✓ रोजगारीका अवसरमा बृद्धि,
- ✓ स्वास्थ्य सेवाको पहुंच र गुणस्तरमा सुधार,
- ✓ रोजगारीका अवसरहरुको सृजना,

१५. अब म आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ रोजगारी सृजना, सीप विकास, कृषिको व्यबसायीकरण हुने अपेक्षा गर्दै क्षेत्रगत नीति, कार्यक्रम तथा बजेट पेश गर्न अनुमति चाहन्छु ।

१. सामाजिक विकास क्षेत्र

(क) शिक्षा

- गाउँपालिकाभित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर अभिवृद्धि गर्न माध्यमिक विधालय शिक्षक दरबन्दी प्राप्त नभएका विद्यालयहरुमा विज्ञान र अंग्रेजी शिक्षक अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- एक गाउँपालिका एक नमुना विद्यालय र एक वडा एक नमुना विद्यालय विकास कार्यक्रमलाई सुचकांकमा आधारित बनाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- मातृभाषामा पठनपाठन गराउने सामुदायिक, धार्मिक वा बैकल्पिक विद्यालयहरुलाई मापदण्डका आधारमा कार्यक्रम अनुदान तथा मातृभाषा शिक्षक दरबन्दी अनुदान कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- सामुदायिक विद्यालय तथा धार्मिक वा बैकल्पिक विद्यालयहरुमा पठनपाठन हुने मातृभाषाको पाठ्यक्रम र पाठ्य पुस्तक निर्माणलाई निरन्तरता दिदैं सोको उपलब्धतालाई सहज बनाइनेछ ।
- सामूदायिक विद्यालयमा कार्यरत कर्मचारी तथा बाल विकास केन्द्रमा कार्यरत सहयोगी कार्यकर्ताहरुको प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- माध्यमिक विद्यालय परीक्षा (SEE) लाई अझ बढि व्यवस्थित, प्रभाकारी र नतिजा उन्मुख बनाउन SEE सहयोग कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिन श्रोतको खोजी गरिनेछ । साथै आधारभुत तह कक्षा ८ र कक्षा ५ को परीक्षा गाउँपालिका स्तरीय गर्न आवश्यक बजेटको व्यबस्था गरिएको छ ।
- सामूदायिक विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या वृद्धि गर्न, विद्यालयमा विद्यार्थी टिकाइ राख्न र विद्यालय बिचैमा छाड्ने विद्यार्थी दरलाई कम गर्न आधारभूत तहमा बालबालिका दिवा खाजा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थीहरुले प्राप्त गरेका सिकाई उपलब्धिका आधारमा शिक्षक, नतिजाका आधारमा विद्यालय तथा उत्कृष्ट बिधार्थीलाई पुरस्कार र प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- सामुदायिक विद्यालयमा शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक वीच सुमधुर सम्बन्ध बनाउन सरोकारवालाहरुबीच छलफल, अन्तरकृया, गोष्ठी, जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- शिक्षकहरुका लागि नविनतम ज्ञान क्षमता अभिवृद्धि गर्नको लागि तालिमहरु संचालन गरिनेछ ।
- विद्यालय अनुगमन तथा निरीक्षण कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढंगले संचालन गरिनेछ ।
- विधालयहरुको भौतिक पुर्वाधार निर्माणको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- **एक गाउँपालिका, एक प्राविधिक धार विद्यालय** संचालनमा सहयोग गर्न आवश्यक श्रोतको व्यवस्था गरिनेछ ।
- उक्त कार्यहरुका लागि संघीय सरकारबाट सशर्त अनुदानमा प्राप्त हुने १० करोड ४५ लाखका अतिरिक्त गाउँपालिकाबाट १ करोड १० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ख) स्वास्थ्य

- **"सबैलाई सुलभ स्वास्थ्य सेवा"** भन्ने मुल लक्ष्यका साथ गाउँपालिकामा कम्तिमा १५ शैयाको अस्पताल संचालनको लागि सम्बन्धित निकायमा पहल भईरहेको छ । संचालन भईरहेको स्वास्थ्य चौकीहरु र सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइहरुलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढंगले संचालन गर्दै लगिनेछ ।
- सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईमा कार्यरत कर्मचारी र स्वास्थ्य चौकीहरुमा कार्यरत करार कर्मचारीहरुको सेवा सुविधा गाउँपालिकामा उपलब्ध श्रोत साधनका आधारमा वृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- अति विपन्न तथा ज्येष्ठ नागरिकहरुको लागि स्वास्थ्य उपचारको लागि अति विपन्न तथा ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य उपचार सहायता कोषलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिकाको हरेक वडाका टोल वस्तीहरुमा स्वास्थ्य क्षेत्रमा प्रभावकारी भूमिका खेल्ने महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको प्रोत्साहन भत्ताको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- प्रसुतीको नियमित जाँच गराउन, संस्थागत सुत्केरीलाई प्रोत्साहन गर्न, समयमा नै जन्म दर्ता गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहित गर्न सुत्केरी पोषण कार्यक्रमको निरन्तरता दिइनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुको संस्थागत क्षमता बृद्धि गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- प्रदेश सरकारसंगको साझेदारीमा अपांगता रोकथाम तथा नियन्त्रण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- वडा नं. ३ को मनिपुरमा रहेको आत्मानन्द सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईमा बर्थिङ सेन्टर संचालन गरिनेछ ।
- कोरोना भाइरसको संक्रमण तथा नियन्त्रणका लागि निर्माण भएका क्बारेन्टाइन मापदण्ड अनुसारको बनाइदै लगिनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा कोभिड १९ को संक्रमण बढ्न नदिन आर.ड.टि. तथा पि.सि.आर. टेष्टको दायरालाई बढाइनेछ ।
- बिद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क उपलब्ध गराइने स्यानीटरी प्याड वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- उक्त कार्यहरुका लागि संघीय सरकारबाट सशर्त अनुदानमा प्राप्त हुने १ करोड ९४ लाखका अतिरिक्त २५ लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

ग) खानेपानी तथा सरसफाई

- खानेपानी योजनाहरुको संचालन र मर्मत संभार गर्दै जनतालाई स्वच्छ, सफा, गुणस्तरीय र दिगो रुपमा खानेपानी उपलब्ध गराइने साथै सरसफाईको उचित व्यवस्था मिलाउने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- खानेपानीको स्रोत पहिचान गरी स्वच्छ र शुद्ध खानेपानीको परिपूर्तिको लागि तत्कालिन र दिर्घकालीन योजना निर्माण गरी एक घर एक धाराको अबधारणा कार्यान्वयनमा गर्न पहल गरिनेछ ।
- खानेपानी स्रोत नभएको ठाउँमा स्रोतको सम्भाव्यता अध्ययन गरी वैकल्पिक खानेपानी (Electrical/Solar Lifting System) आयोजना संचालन गरिनेछ ।
- उक्त कार्यका लागि आवश्यक बजेटको व्यबस्था गरिएको छ ।

(घ) कला, भाषा तथा संस्कृति प्रवर्द्धन

- यस गाउँपालिकामा कृयाशील सम्पूर्ण जात जातिको भाषा, धर्म र संस्कृतिलाई समान रुपमा संरक्षण, सम्वर्द्धन र विकास गर्ने नीति अवलम्वन गरिनेछ । जसको लागि गाउँपालिका रहेका धार्मिक सम्प्रदायहरुको विशेष स्थानहरुमा मठ मन्दिर, माडिहम, गुम्बा, चर्च, सेमीचोङ आदि संरक्षणलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- माङसेबुङ आदिवासी जनजातिको सघन बसोबास भएको गाउँपालिका हो, त्यसमा पनि लिम्बु र राई जातिको अति बहुल्यता भएको हुनाले वडा कार्यालयहरुमा मातृभाषाको कर्मचारी दरबन्दी सृजना गरि कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- यस गाउँपालिकामा जन्म लिई समाजमा विशेष योगदान गर्नुहुने राष्ट्रिय विभूति तथा महागुरु फाल्गुनन्द लगायत विशिष्ट व्यक्तित्वहरुको मुर्ति तथा शालिक गाउँपालिकाको विशेष स्थानहरुमा खडा गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- माङसेबुङ गाउँपालिकाको विभिन्न गाउँ र ठाउँहरुको नाम विशेष लिम्बु भाषाबाट चिनिने भएकोले सो सम्बन्धि विवरण तयार गरिनेछ ।
- लोपोन्मुख मौलिक बाजा लगायत विभिन्न मौलिक भाषा तथा संस्कृति संरक्षणको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

(ङ.) युवा, खेलकुद तथा रोजगारी

- युवाहरुले वैदेशिक रोजगारीमा जानु पर्ने बाध्यताको अन्त्य गर्न युवाहरुलाई सीपमुलक तालिम प्रदान गरिनेछ। जसको लागि युवा स्वरोजगार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- राष्ट्रिय युवा नीतिका आधारमा स्थानीय कार्ययोजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।
- डोलटार खेलमैदानलाई गाउँपालिका स्तरीय खेलमैदानको रुपम स्तरउन्नती गर्दै लगिनेछ साथै गाउँपालिकाका हरेक वडाहरुमा सम्भाव्यताको आधारमा राष्ट्रिय मापदण्डयुक्त "एक वडा एक खेलमैदान" निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ।
- खेलाडी उत्पादन, खेलाडी तथा खेलको स्तर उन्नतिको लागि नियमित प्रतियोगिताहरु संचालनको गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।
- खेलकुद विकासको लागि गठन गरिएको गाउँपालिका स्तरीय माङसेबुङ खेलकुद विकास समिति को सवलिकरण गरिने छ।
- १६ औं राष्ट्रिय विभूति महागुरु फाल्गुनन्दज्यूको जन्मोत्सवको अवसरमा माङसेबुङ चुक्चिनम्बा फाल्गुनन्द गोल कप, सेइङ आत्मानन्द लिङदेनज्युको जन्मोत्सव र सेइङ पवित्रहाङ साम्बा लिङदेनज्यूको जन्मोत्सवको अवसरमा गोल्ड कप संचालन गरिनेछ।
- विभिन्न खेलकूद प्रतियोगिता संचालनको लागि सम्भाव्यताको आधारमा मापदण्डयुक्त खेलमैदान, कवर्डहल, रंगशाला लगायतमा आवश्यक भौतिक पूर्वाधारको निर्माण र सुव्यवस्थित संचालनका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारसंग आवश्यक पहन गरिनेछ।
- कोरोना भाइरसको संक्रमणबाट अति प्रभावित वर्ग तथा क्षेत्रलाई जिविकोपार्जनमा सहयोग पुग्ने खालका कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- रोजगार सृजना गर्न युवालाई लक्षित गरी व्यबसायीक, सीपमुलक, रोजगारमुलक तालिम तथा कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाका सबै वडाहरुमा युवाक्लबको गठन गरी विपद व्यवस्थापन तथा स्वयंसेवकीय कार्य र सामाजिक जागरणका अभियानहरुमा युवा परिचालन गरिनेछ ।
- वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका र अन्य वेरोजगार युवाहरुलाई उद्धमशीलता तथा वित्तीय साक्षरता तालीम प्रदान गरी सहुलियतपूर्ण कर्जा प्राप्तिका लागि सहजिकरण गर्दै स्वरोजगार र रोजगारीका थप अवसरहरुको सृजना गरिनेछ ।
- युवा सम्बन्धी कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनका सन्दर्भमा राष्ट्रिय युवा परिषद र प्रदेश सरकारसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।

(च) लक्षित समुह

- आदिवासी जनजातिको उत्थान तथा विकासको लागि गाउँपालिका स्तरीय **आदिवासी जनजाति समन्वय समिति** गठन गरिनेछ।
- आदिवासी जनजातिको ऐतिहासिक थात्थलोमा प्राकृतिक स्रोत र साधनमा आश्रित आदिवासी जनजातिको उपभोग अधिकार, कानुनी सुरक्षा, प्राकृतिक स्रोतको दोहन गर्नु अघि पूर्व सहमति र लाभको न्यायोचित बाँडफाँडको हकलाई सुरक्षित गरिनेछ।
- आदिवासी जनजातिको जीवनस्तर उकास्नका लागि सीपमुलक तालिम तथा कृषि सम्बन्धी नयाँ प्रविधिको अनुदान कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- महिलाको उत्थान तथा विकासको लागि गठन भएको गाउँपालिका स्तरीय **महिला समन्वय समिति**बाट महिलाको अधिकार र विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ।

- दलित सामुदायको उत्थान र विकासको लागि गठन भएको गाउँपालिका स्तरीय **दलित समन्वय समिति** ले प्रचलित कानुनको अधिनमा रहि दलित सामुदायको अधिकार र विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रम सामाजिक समवेशिताको आधारमा तयार गर लागू गर्नेछ ।
- अपाङ्गता सम्बन्धी संस्थागत क्षमता विकास, शारीरिक पुनःस्थापना, स्वास्थ्य शिविर, वौद्धिक अपांगता सशक्तिकरण, अपांगता पुनःस्थापना केन्द्र संचालन गर्ने कार्यलाई विशेष जोड दिईनेछ ।
- अपांगता भएका वर्गका लागि आर्थिक सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाबाट अपांगता परिचयपत्र सरल र सहज ढंगबाट उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ ।
- अपांगता भएका व्यक्तिहरुको आवश्यकता पहिचान गरी सामाग्रीहरु वितरण गरिने ।
- बाल क्लब र बाल संजाललाई सशक्त बनाई बालबालिकाहरुको हकहित र अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन हुने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- जोखिममा परेका ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई लक्षित गरी विशेष कार्यक्रम संचालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- ९० बर्ष पुरा भएका न्युन आर्थिक अबस्था भएका जेष्ठ नागरिकहरुलाई दिइने सामाजिक सुरक्ष प्रोत्साहन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी, नीजि तथा स्थानीय संघ संस्थाहरुको समन्वय र सहकार्यमा ज्येष्ठ नागरिक स्वास्थ्य सुरक्षा राहत कोष स्थापना गर्न पहल गरिनेछ ।
- राज्य तथा सार्वजनिक निकायबाट हुने सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई अग्राधिकार दिने र नीजि क्षेत्रलाई समेत यसमा प्रोत्साहन गर्ने व्यवस्था अवलम्बन गरिनेछ ।
- उक्त कार्यहरुका लागि बजेटको व्यबस्था गरेको छु ।

(छ) सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण

- बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका तथा बेरोजगार सुचिकृत युवाहरुलाई लक्षित गरी पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना र युवा रोजगारका लागि रुपान्तरण पहल आयोजना संचालन गरिनेछ ।
- सुरक्षित आप्रावासन कार्यक्रम अन्तर्गत मनोसामाजिक परामर्श, वितीय साक्षरता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यस कार्यक्रमका लागि सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण शिर्षकमा संघीय सशर्त अनुदानमा ८१ लाख रुपैंया प्राप्त हुनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता प्राणाली सुदृणीकरण आयोजना अन्तर्गत आ.ब. ०७७।७८ मा व्यक्तिगत घटना तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता शिविर संचालन, व्यक्तिगत घटना दर्ता किताबहरुको डिजिटलाइजेसन, वडा कार्यालय तथा सेवा इकाइ व्यबस्थापन लगायतका कार्यहरु संचालन हुनेछ । उक्त कार्यका लागि रु ३३ लाख संघीय सरकारकबाट प्राप्त हुनेछ ।

२. आर्थिक विकास क्षेत्र

(क) कृषि तथा पशु विकास

- उन्नत बीउ, कर्जा र वीमा, बैकल्पिक उर्जा, साना जलविद्यूत र सिंचाईका आयोजनाहरु मार्फत उत्पादकत्व बढाउन यस क्षेत्रमा आवश्यक बजेट विनियोजन गर्दै लगिनेछ ।
- बिभिन्न कारणले गर्दा अहिले जमिन बांझो रहन गएको जमिनको उपयोग गर्न प्रोत्साहत गर्ने नीती लिइनेछ । कृषिको यान्त्रीकरणमा जोड दिइनेछ जसबाट उत्पादन लागत घट्ने तथा कृषि प्रतिस्पर्धी र व्यबसायीकरण बन्नेछ ।
- कृषक समुह दर्ता, कृषि सहकारी, कृषि उद्यमी तथा मल वीउ बिषाधि बिक्रेताको सुचिकरण तथा अभिलेखिकरण गरिनेछ ।

- बहुउदेश्यीय नर्सरी स्थापना गरिनेछ ।
- कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रको संभाब्यता अध्ययनबाट देखिएका क्षेत्रहरुमा लगानी प्रबर्द्धन गरिने तथा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गोठ तथा भकारो सुधार मार्फत प्रांगारिक मल उत्पादन र प्रयोगमा जोड दिइनेछ ।
- साना सिमान्त भुमिहिन किसान लक्षित जिविकोपार्जन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- वडा तथा क्षेत्र विशेष फलफुल खेती, अर्ग्यानिक तरकारी खेती, पशुपालन, खाद्यान्न, दलहन जस्ता आधारभुत बस्तुमा आत्मानिर्भर बनाउन बांझो जग्गालाई उपयोग गर्ने गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- कृषक समुह, कृषि सहकारी समेतको सहागितामा स्थानीय उत्पादन संकलन तथा बजारीकरणको संयन्त्र विकास गरिनेछ ।
- बाली तथा पशु स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रममा सहभागी हुन किसानलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- कृषि उपजको उत्पादन सघनतालाई ध्यानमा राखेर कृषि तथा पशु पकेट कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- आधुनिक खेतीपाती, पशुपालन तथा कृषि एवं पशुजन्य उद्योगको स्थापना एवं क्षमता विस्तारका लागि लगानी गर्न चाहने कृषक र उद्यमीहरुका लागि सर्वसुलभ ऋणको उपलब्ध गराउन सम्बन्धित निकायहरुसंग समन्वय गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा उत्पादित चिया, अलैची, अदुवा, जडिबुटी, दुग्ध पदार्थ, फलफूल लगायतका नगदेबालीहरुको राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय बजारमा पहुँच वृद्धि तथा बजार विस्तारका लागि बहुसरोकारवालाको समन्वयमा निर्यात प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिइनेछ ।
- कृषिको आधुनिकीकरण, व्यवसायिकरण, प्रशोधन, तथा औधोगिकरणका लागि सर्वसुलभ ऋण, अनुदान लगायतमा वित्तीय पहुँच वृद्धि गर्न सरकारी, गैरसरकारी, सहकारी, नीजि क्षेत्र तथा वित्तीय संस्थाहरुवीच समन्वय र साझेदारीलाई जोड दिईनेछ ।
- कृषिमा नयाँ व्यवसायको नमुना कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी युवाहरुलाई उत्पादन संस्कृतिमा जोड्न अधिकतम प्रयत्न गरिने छ ।
- बीउ, मल, नश्ल सुधार, जैविक विषादी, औषधि आदिको सहज आपूर्तिको लागि निजी तथा सहकारी क्षेत्रको सहकार्यमा सुपथ कृषि सामग्री पसलहरुको स्थापना तथा संचालनका लागि पहल गरिनेछ ।
- कृषि उत्पादनको उचित भण्डारण गर्नको लागि संघीय तथा प्रदेश सरकार र अन्य निजी क्षेत्र, दातृ निकायहरुसँग सहकार्य तथा समन्वय गरी एक गाउँपालिका एक शीत भण्डार र दुग्ध चिस्यान केन्द्र निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
- पशुपालन व्यवसायलाई पूर्ण व्यवसायीक बनाउन टोल टोलमा पशु प्राविधिक मार्फत नश्ल सुधार तथा उपचारको व्यवस्था मिलाइने छ ।
- दुग्ध उत्पादन बढाउन कृत्रिम गर्भधानद्वारा नश्ल सुधारलाई अभियानको रुपमा अगाडी बढाइ गाई पकेट क्षेत्र विस्तार गरी साना तथा मझौला डेरी उद्योग प्रवर्द्धधन कार्यक्रमलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- स्वच्छ, स्वस्थ्य तथा सुरक्षित मासु उत्पादन र उपभोग गर्नका लागि गाउँपालिका भित्रका प्रमुख हाट बजारहरुका उपयुक्त ठाउँमा मासु बधशाला स्थापना गर्दै लगिनेछ ।
- वडा नं. ४ मा केरा खेती, वडा नं. ३ मा धानखेती, वडा नं. १, २ र ६ को माथिल्लो क्षेत्रमा किवीखेती, वडा नं. ३ को खलंगे, उत्तरे, चिवुवा, माद्रे, खोंगी, खुन्द्रुका, सिवाचिन र वडा नं. ६ को टोड्के कुसुण्डे क्षेत्रलाई टमाटर पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- वडा नं. १, २, ३, ५ र ६ मा गाई पकेट क्षेत्र तथा वडा नं. ४ मा बाखा पकेट क्षेत्र विकास गरि व्यबसायिक पशु उत्पादनमा जोड दिइनेछ ।

- ❖ तरकारी, फलफूल तथा पशुधनको बजार संचालन गर्न कृषि बजार पूर्वाधार निर्माण गरिनेछ । कृषकहरुको उत्पादनलाई सहज ढंगले बजार व्यवस्था गर्न एक वडा एक हाट बजार योजना संचालनमा पहल गरिनेछ ।
- ❖ कृषि पुर्वाधार विकास कार्यक्रम कम्तिमा ५० प्रतिशत लागत साझेदारी, प्रबर्द्धन कार्यक्रमहरु (फलफुल खेती, तरकारी खेती, पशुपालन) मा शत प्रतिशत साझेदारी, कृषि तथ्यांक व्यबस्थापन र कृषक सुचीकरण तथा दर्ता कार्यक्रममा शत प्रतिशत साझेदारी र अन्य कार्यक्रमको हकमा परियोजनाको लागतको प्रकृती अनुसार ५० प्रतिशत लागत साझेदारीमा मात्र कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- ❖ उक्त कार्यक्रमका लागि संघीय सशर्त अनुदानमा ७१ लाख प्राप्त हुनेछ भने गाउँपालिकाबाट ४० लाख विनियोजन गरेको छु ।

(ख) पर्यटन

- ❖ गाउँपालिकाका प्रमुख पर्यटकीय आर्कषक गन्तव्यहरुको आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटन बजारमा बजारीकरणका लागि देशका मुख्य पर्यटीय केन्द्र (Tourism Hub) हरुमा माङसेवुङ डेस्क (Mangsebung Desk) को स्थापना गर्न नीजि, सामुदायिक, अन्य स्थानीय तह र सरकारी निकायहरुसंग सम्बन्ध, समन्वय र साझेदारीको विकास एवं विस्तार गर्दै गरिनेछ ।
- ❖ माङसेवुङ गाउँपालिकामा रहेका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं धार्मिक महत्वका क्षेत्रहरु गजुरमुखीधाम, माङसेवुङ, माङमालुङको गुरुयोजना निर्माण कार्य सम्पन्न भईसकेको हुनाले उक्त गुरुयोजना कार्यान्वयन गर्न प्रदेश सरकार, संघीय सरकारसँग लागत साझेदारीता कार्यक्रम संचालन गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ गाउँपालिका भित्रका अन्य राष्ट्रिय महत्व राख्ने राष्ट्रिय विभूति महागुरु फाल्गुनन्दको जन्मोस्थल चुक्चिनम्बा, विराटज्योति माङहिम, अन्धाराजा अन्धारानी, पाङबुहाङ गुफा, ढ्याङगुरे डाँडा, खराने थुम्का, घोर्लेभीर, तारेभीर, फुलुंगी, खत्रप्पा जस्ता पर्यटकीय क्षेत्रहरुमा पूर्वाधार सहितको विभिन्न पर्यटकीय सर्किट तथा संजालहरुको विकास गर्न यसको गुरुयोजना निर्माण तथा विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश सरकार, संघीय सरकार, निजी क्षेत्र र बाह्य लगानीलाई प्रोत्साहन गरी पूर्ण सुविधायुक्त पर्यटकीय स्थलहरुको विकास गर्दै लगिनेछ । गजुरमुखीधाम, माङसेबुङ, माङमालुङ, विराटज्योति माङहिमलाई धार्मिक पर्यटकीय जोनको रुपमा विकास गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ किराँत धर्माबलम्बीहरुको आस्थाको केन्द्र माङसेवुङलाई किराँत धार्मिक क्षेत्रको रुपमा विकास गर्न पहल गरिनेछ ।
- ❖ साहासिक खेल रक क्लाइमिङको लागि घोर्लेभीर, तारेभीर तथा प्यारागलाइडिङ्गको चत्तुरेदेखि लारुम्बा, नावालुङ्गदेखि गजुरमुखीधाम, उत्तरेदेखि रतुवावेसी, तीनथुम्कीदेखि चत्तुरे आदिको सम्भाव्यता अध्ययन गरी सञ्चालन गर्न निजी क्षेत्रसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गर्दै लगिनेछ ।
- ❖ ग्रामिण पर्यटन प्रवर्द्धनको निम्ति सामूहिक घरबास (Home Stay) साना लज तथा सामुदायिक आवास व्यवस्थापनका लागि प्राविधिक सहयोग र तालिम आदिको समन्वय गरी सेवाको गुणस्तर वृद्धि गरिनेछ ।

(ग) सहकारी

- ❖ विकासको एक प्रमुख साझेदारको रुपमा विकास भएको सहकारी क्षेत्रको लागि गाउँपालिकामा सहकारी समन्वय समिति गठन गरी सहकारी डेक्स समेत स्थापना गरिनेछ ।
- ❖ अनुगमन तथा नियमनलाई प्रभावकारी बनाई सहकारी क्षेत्रको सुशासन कायम गरिनेछ ।
- ❖ सहकारी क्षेत्रको प्रबर्द्धन र विकासका लागि सबै खाले सहकारी संघ संस्थाहरुसंग समन्वय र सहकार्य गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

(घ) उद्योग

- ❖ लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विकास र प्रवर्द्धनका लागि उद्योग प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रमलाई संचालन गरिनेछ।।
- ❖ आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुर्नताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम संचालन गरी स्थानीय स्तरमा मै उपलब्ध हुने कच्चा पदार्थमा आधारित उद्योग संचालन गर्न अभिप्रेरित गरिनेछ।
- ❖ गाउँपालिकाभित्र घरेलु तथा साना उद्योग विस्तार गरिनेछ। स्थानीय सीप, श्रोत र साधनलाई प्रयोग गरी खाडी, अल्लो, ढाका जस्ता उत्पादन गर्ने लक्षित वर्गलाई सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्न कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण गरिनेछ।
- ❖ उक्त कार्यका लागि संघीय सशर्त अनुदानमा ३० लाख प्राप्त हुनेछ।

३. पुर्वाधार विकास क्षेत्र

(क) सडक भवन तथा पुल

- ❖ माङसेबुङ गाउँपालिकाको मुख्य लक्ष्य **"दिगो विकास समृद्धिको आधार स्थायित्व र पर्याप्त पूर्वाधार"** प्राप्तिका लागि भौतिक पूर्वाधारको विकास गदै लगिनेछ। गाउँपालिकाको वृहत्तर विकास गर्नका लागि माङसेबुङ गाउँपालिकाको वृहत्तर गुरुयोजना निर्माण गरिनेछ। गाउँपालिका भित्रका सडकहरुमा सबै समयमा यातायातका साधनहरु संचालन हुने गरी स्तर उन्नती गर्न प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग समन्वय र सहकार्य गरी लागत साझेदारीका कार्यक्रम संचालन गरिने छ।
- ❖ **"रमाईलो र भरपर्दो माङसेवुङ"** अभियान सञ्चालन गरी गाउँपालिकाका सडकहरुलाई व्यवस्थित र भरपर्दो बनाई हरेक वडा वस्तीका नागरिक र पर्यटकहरुको जनजीवनलाई सहज र व्यवस्थित गरिदै लगिनेछ।
- ❖ गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयको भवन निर्माण कार्यको थालनी गरीनेछ।
- ❖ गाउँपालिका भित्रका मोटरेबल सडक र पदमार्ग तथा पूल पक्की मोटरेबल पुल, झोलुङ्गे पुलहरुको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (डीपीआर) तयार गर्ने कार्यको शुरुवात गरिने छ।
- ❖ अन्तर जिल्ला सदरमुकाम, अन्तर गाउँपालिका तथा नगरपालिका जोड्ने सडकहरुलाई उच्च प्राथमिकतामा राखेर द्रुत गतीमा काम गर्नका लागि सम्बन्धित निकाय, विकास साझेदारहरुसंग समन्वय र सहकार्य गरर्निछ।
- ❖ गाउँपालिकाभित्रका एक वडा देखि अर्को वडा जोड्न बाँकी रहेका सडक संजाल विस्तार गरी बाह्रै महिना (अल वेदर) सवारी साधन गुड्ने सडक निर्माण गरिदै लगिनेछ। साथै सडक संजाल जोडिसकेका सडकहरुलाई बाह्रै महिना सवारी साधन गुड्नको लागि सडकहरुको स्तरोन्नती गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ❖ **"दिगो विकास समृद्धिको आधार स्थायित्व र पर्याप्त पूर्वाधार"** माङसेबुङ गाउँपालिकाको मुख्य लक्ष्य प्राप्तिका लागि गाउँपालिकाले **मर्मत संभार कोष**को व्यवस्था गर्दै आएकोमा यस कोषबाट संचालन हुने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ❖ दश लाख भन्दा बढी बजेट विनियोजन भएका पुर्वाधारसंग सम्बन्धित आयोजनाहरु प्रतिस्पर्धात्मक ठेक्का प्रकृयाबाट कार्यान्वयनको थालनी गरिनेछ।

- माङसेबुङ गाउँपलिकामा सञ्चालन हुने विकास निर्माण योजना तथा अन्य कार्यक्रमहरुमा प्रयोग हुने मेसिन तथा औजारहरुको दररेट माङसेबुङ गाउँपालिका भरी एउटै रहने गरी व्यवस्था मिलाइनेछ । प्रतिस्पर्धात्मक दरमा काम गराउन निर्माण व्यबसायीहरु सुचिकृत हुने व्यबस्थाको शुरुवात गरिनेछ ।

- उक्त कार्यहरुका लागि आवश्यक बजेटको व्यबस्था गरेको छु ।

(ख) जलश्रोत र उर्जा विकास

- **उज्यालो घर अभियान** अर्न्तगत माङसेबुङ गाउँपालिकामा अबको २ बर्षभित्रमा गाउँपालिकाको हरेक वडाको प्रत्येक टोल बस्ती र घरहरुमा राष्ट्रिय प्रसारण विद्युत लाईन पुर्‍याउने लक्ष्य राखी उच्च प्राथमिकताका साथ काम गरिनेछ । गाउँपालिकाको अभियानलाई सार्थक र सफल बनाउन नेपाल विद्युत प्राधिकरण, प्रदेश सांसद, प्रदेश सरकार, संघीय सांसद र संघीय सरकारसँग आवश्यक सहयोग र सहकार्य गरिनेछ ।

- गाउँपालिका, प्रदेश सरकार र वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र (AEPC) बीच त्रिपक्षीय संझौता पत्र (MOU) मा २०७५ भाद्र ०५ गते हस्ताक्षर भएकोले गाउँपालिकाको केही भौगोलिक भू-बनावटको कारणले राष्ट्रिय प्रसारण विद्युत पुर्याउन सम्भव नभएको टोल वस्ती र घरहरुमा ग्रामीण क्षेत्रका लागि नवीकरणीय उर्जा (RERA) र वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र (AEPC) सँग समन्वय र सहकार्यमा गरी सौर्य उर्जा मार्फत उज्यालो घर, उज्यालो टोल वस्ती कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- सामुदाय आधारित साना सौर्य ग्रीड (Community Mini Solar Grid) संचालनको लागि गाउँपालिकाको विभिन्न क्षेत्रहरुहरुमा सम्भाव्यता अध्ययन गर्नको लागि ग्रामीण क्षेत्रका लागि नवीकरणीय उर्जा र वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

- यस गाउँपालिकाभित्र रहेका खोला र नदीहरुबाट जलविद्यूत उत्पादनको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरी त्यस क्षेत्रहरुबाट जलविद्युत उत्पादन गर्न सम्बन्धित लगानीकर्त्ताहरुसँग समन्वय गरेर अघि बढ्ने र कम्तिमा २ वर्षभित्रमा यस गाउँपालिकाको देउमाई, फेवा, रतुवा र तावा खोलाबाट जलविद्युत उत्पादन गर्ने लक्ष्यका साथ अघि बढिनेछ । जसको लागि फेवाखोला, तावाखोला र रतुवा खोलाको सम्भाव्यता अध्ययन र विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गर्नको लागि वैकल्पिक उर्जा प्रर्वद्धन केन्द्र र ग्रामीण क्षेत्रको लागि नविकरणीय उर्जासँग आवश्यक सहयोग र सहकार्य गर्दै लगिनेछ ।

- उज्यालो माङसेबुङ नाराका साथ वडा नं. ४ मा सोलार वितरण कार्यलाई अगाडी निरन्तरता दिइनेछ ।

- गाउँपालिका भित्र रहेका धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलहरुमा सौर्य बत्ती जडान कार्यको शुरु गरिनेछ ।

- सुधारिएको चुलो तथा बायोग्याँस जडान गर्नेलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । उक्त कार्यमा संघीय सशर्त अनुदान तथा गाउँपालिकाबाट विनियोजन भएको रकम खर्च गरिनेछ ।

(ग) सिंचाई

- खेती योग्य समथल जमीनमा सिंचाइको अभावको कारणले बाँझोपना हुन गईरहेको स्थान र क्षेत्रहरुको लगत तयार गरी त्यस्तो क्षेत्रको सम्भाव्यता अध्ययन गरेर विद्युतिय वा सौर्य लिफ्टिङ परियोजना संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ । व्यवस्थित सिंचाइबाट कृषि उत्पादनमा वृद्धि गरी कृषकहरुको आर्थिक स्तरमा सुधार गरिनेछ ।

- सिंचाई सुविधाको अभावबाट उत्पादनमा परेको प्रभावलाई ध्यानमा राखी संचालनमा रहेका सिंचाई योजनाहरुलाई व्यवस्थित बनाउन नेपाल सरकार र स्वीस सरकारको संयुक्त आर्थिक लगानीमा संचालन गरिने साना सिंचाइ कार्यक्रमसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ । उक्त कार्यक्रम संचालनका लागी आवश्यक बजेटको व्यबस्था गरिएको छ ।

४. वन, वातावरण तथा विपद व्यस्थापन

- ❖ चुरे क्षेत्रको वनलाई दिगो रुपमा संरक्षण गर्न सो क्षेत्रको वरिपरी बसोबास गर्ने भूमिहीन बासिन्दालाई नदी उकास तथा खोल्सा खोल्सी क्षेत्रमा बाँस लगायतका वन पैदावरमा आधारित व्यावसायिक आय आर्जनका कार्यमा उत्प्रेरित गरी भू-क्षयको दृष्टिले संवेदनशील सो क्षेत्रमा लोपोन्मुख वनस्पती तथा जीवजन्तूको संरक्षणमा जोड दिईनेछ ।

- ❖ यस गाउँपालिकामा वाँस प्रचुर मात्रामा पाईने भएकोले यसमा आधारित उद्योग विकास गर्दै वाँसको रोपन एवं विस्तारलाई संरक्षण तथा आय आर्जनको प्रमुख आधारको रुपमा स्थापित गर्ने नीति लिईनेछ ।

- ❖ गाउँपालिकाभित्र रहेका ताल, तलैया पोखरी र सीमसारहरुको संरक्षण र व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।

- ❖ वन अतिक्रमण, अवैध कटानी, वन फडानी, चोरी शिकारी, तस्करी तथा वन डढेलो नियन्त्रणका लागि जनसहभागितामुलक र समन्वयतात्मक संयन्त्र निर्माण गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- ❖ संभावित खोला-नदी कटान र भू-क्षय नियन्त्रण गर्न मौजुदा पहिरो र कटान क्षेत्रलाई बायो इञ्जिनियरिङ र स्थानीय प्रविधिमा आधारित चेक ड्याम निर्माण गरी कटान र भू-क्षय नियन्त्रण गर्ने नीति लिईनेछ ।

- ❖ गाउँपालिकाको वडा नं ३, ४, ५ र ६ को दक्षिणी भेग चुरे क्षेत्र पर्ने र बर्षातको समयमा बाढीपहिरो एवं नदी, खोला, खोल्सीले कटान गर्ने हुनाले त्यसको रोकथाम र संरक्षण गर्नको लागि राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समितिसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरेर कार्यक्रम संचालन गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

- ❖ गाउँपालिकाभित्र जडिबुटी लगायतका वन पैदावरमा आधारित उद्योग सरकारी, निजी, सहकारी र समुदायको साझेदारीमा स्थापना गर्नको लागि पहल गरिनेछ ।

- ❖ स्थानीय वातावरण अनुकूलका वन पैदावरहरुको विस्तार र विविधिकरण गरि वातावरण संरक्षण र व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै भू-क्षय नियन्त्रण र नदी मुहान तथा किनाराको संरक्षण गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

- ❖ प्रकृतिक प्रकोप भुकम्प, महामारी, वाढी पहिरो, आगलागी साथै कोरोना भाइरस (कोभिड १९) समेतले निम्त्याउन सक्ने असहज अवस्थाको व्यवस्थापनका लागि विपद् व्यवस्थापन कोषमा ५० लाख विनियोजन गरिएको छ ।

- ❖ साकाहारी क्षेत्र घोषणा भएका साबिक बाझों ८ र ९ मा एक घर पाँच फलफुल रोपण कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

५. संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

(क) सेवा प्रवाह र सुशासन

- ❖ गाउँपालिकाले संचालन गरेका गतिविधिहरु जनतालाई सुसुचित गर्न र गराउनको लागि चौमासिक रुपमा कार्यक्रम सञ्चालन गरी हरेक क्रियाकलापलाई जवाफदेही र पारदर्शी बनाउदै लगिनेछ ।

- ❖ सुशासनमा जोड दिदैँ सेवा प्रवाहमा विना भेदभाव सवैलाई समान अवसर प्रदान गरिनेछ ।

- ❖ गाउँपालिका, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी तथा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ, कृषि तथा पशु शाखामा कार्यरत करार कर्मचारीहरुको सेवालाई निरन्तरता दिईनेछ ।

- ❖ फिल्डमा खटिनु पर्ने ईञ्जिनियरिङ सेवा तर्फका प्राविधिक कर्मचारीहरुलाई फिल्ड भत्ताको व्यबस्था गरिनेछ ।

- ❖ साविकको स्थानीय निकायमा स्थायी नियुक्ति भई कार्यरत कर्मचारीहरुक सेवाबाट अवकाश हुंदाका बखत प्रदान गरिने सुबिधाका लागि कर्मचारी कल्याण कोषको व्यवस्था गरिने छ ।

- सरकारी सेवा प्रवाहलाई सहज र प्रबिधि मैत्री बनाइनेछ ।
- गाउँपालिकामा सिफारिस भई नियुक्ति भएका नयाँ कर्मचारीहरुमा पदिय दायित्वबोध, जवाफदेहीता तथा व्यबसायिकता बृद्धि गर्न तालिमको व्यबस्था गरिनेछ ।

(ख) सुचना तथा संचार प्रबिधि

- देशको सामाजिक, आर्थिक, शासकीय लगायत समग्र क्षेत्रको विकासका लागि अपरिहार्य साधन भएकोले यसलाई समयानुकुल प्रभावकारी उपयोग गर्ने नीति लिइनेछ ।
- बिद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, वडा कार्यालय तथा गाउँपालिकामा सबै बिद्यालयहरु, स्वास्थ्य चौकी र इकाइमा बिद्युतीय हाजिरीको ब्यवस्था गर्दै लगिनेछ ।
- असमान रुपमा रहेको गाउँपालिका र वडा कार्यालयहरुको इन्टरनेटको अवस्था अन्त्य गर्न साथै सबै वडा कार्यालयहरुलाई गाउँपालिकासँग इन्टरनेटको माध्यमबाट जोड्न र सोहि माध्यमबाट इन्टरकम टेलिफोनको ब्यवस्था गर्नका लागि इन्ट्रानेटको ब्यवस्था गरिनेछ ।
- नागरीक वडापत्रहरु, बिभिन्न कार्यक्रमका सुचना, फोटो तथा भिडियो, लाईभ कार्यक्रमहरु प्रदर्शन गर्नका लागि बिद्युतीय डिजिटल डिस्प्ले बोर्ड राखिनेछ ।
- पारदर्शी, छिटो, छरितो र सुरक्षित डाटाबेस साथै पेपरलेस कार्यक्रमका लागि जिन्सि, सिफारिस, योजना, राजश्व, लेखा, लगायतका क्षेत्रहरुमा सफ्टवेयर प्रणाली शूरु गरिनेछ ।
- सुचना प्रविधिमैत्री अध्यापन कार्यलाई प्रोत्साहन गर्न आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गर्दै आगामी २ वर्षभित्रमा सामुदायिक विद्यालयहरुमा इन्टरनेट सेवा विस्तार गर्दै लगिनेछ ।

६. अन्य

(क) गैर सरकारी संस्था

- गैर सरकारी संस्थाहरुले आफ्ना कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गर्दा आवधिक तथा वार्षिक गाउँपालिका विकास योजना, सहभागितामुलक योजना पद्धतिका आधारमा स्थानीय स्तरबाट माग, छनौट र प्राथमिकीकरण भई आएका आयोजना र कार्यक्रमहरु मध्येबाट गर्ने नीति लिइनेछ ।
- गैर सरकारी संस्थाको पारदर्शिता, जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न सहजीकरण, परिचालन, अनुगमन र मुल्यांकनलाई प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- गैर सरकारी संस्था तथा लघुबित्त संस्थाहरुलाई कानून बनाई सोहि अनुरुप अनुमति लिएर मात्र कार्य गर्ने ब्यवस्था गरिनेछ ।

(ख) गरिवी निवारण

- गरिबी निवारण गर्नको स्थानीय श्रोत साधनको उपलब्धता र बजारीकरणको पहुँचलाई ध्यान दिदैं बाँस तथा काठ उद्योग खोल्नलाई गाउँपालिकाले विशेष अनुदान कार्यक्रम संचालन गर्नेछ ।
- गरिवी निवारणको निम्ति गरिवसँग विशेश्वर कार्यक्रम संचालनलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई विस्तार गर्दै लगिने र उद्यमीहरुले सरल र सहज तरिकाले ऋण प्राप्त गर्ने कार्यमा आवश्यक पहल र समन्वय गरिनेछ ।

(घ) भूमि व्यबस्था

- जमिनको वैज्ञानीक वर्गिकरणका लागि भू-उपयोग नीति तयार गरि सो अनुरुप मूल्य निर्धारण गरिने छ ।
- जमिनमा महिला किसानको एकल वा संयुक्त स्वामित्व कायम गर्ने तथा संयुकक्त पुर्जा बनाउने कार्यलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सम्पुर्ण कृषि योग्य जमिनको पुरापुर उपयोग गर्न भु-उपयोग योजना तर्जु गरी भुमिको बर्गीकरण गरिनेछ ।
- लामो समयदेखि समाधान हुन नसकेको भुमिहिन सुकुम्बासी तथा अब्यबस्थित बसोबासीहरुको समस्या समाधान गर्न हालै संघीय सरकारले गठन गरेको भुमि सम्बन्धि समस्या समाधान आयोगसंग सहकार्य गरी यथार्थ लगत लिई जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा उपलब्ध गराइनेछ ।

(ड.) राजश्व नीति

- राजश्व परिचालनका लागि करका दर भन्दा दायरा फराकिलो पारी नयाँ आम्दानीका स्रोतहरु पहिचान गरी आन्तरीक राजश्व बृद्धि गर्ने निति लिइनेछ ।
- करयोग्य आर्थिक क्रियाकलापलाई करको दायरमा ल्याउँदै प्रगतीशिल, समन्यायीक, पारदर्शी, व्यबसायमैत्री राजश्व प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
- कर प्रशासनमा सुचना प्रबिधिको प्रयोगको शुरुवात गरिनेछ ।

(च) न्याय सम्पादन

- न्याय सम्पादनलाई सर्वसुलभ बनाउनका लागि न्यायिक समिति तथा मेलमिलाप केन्द्रहरुलाई व्यवस्थित गरिदै लगिनेछ साथै न्याय सम्पादनमा संलग्न हुने पदाधिकारीहरु तथा मेलमिलापकर्ताहरुको क्षमता बृद्धिका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

(छ) कोभिड-१९

- नेपाल सरकारको आ. व. २०७७/७८ को बजेट बक्तव्यमा प्रदेश तथा स्थानीय तहमा हुने वित्तीय हस्तान्तरण (समानीकरण अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँट) को रकम तत्कालको लागि स्वास्थ्य सुरक्षा, कृषि, आर्थिक पुनरुत्थान, जोखिममा रहेका वर्ग तथा समुदायको हित र त्यसपछि नागरिकका अन्य मौलिक हक कार्यान्वयनलाई प्राथमिकतामा राखी विनियोजन गर्न उत्प्रेरित गर्ने भन्ने उल्लेख भएको छ। यिनै कुराहरुलाई मध्यनजर गर्दै कोभिड-१९ को असरबाट प्रभावित जनजीवनको रक्षा र जनजीविकाको पुनर्लाभको निम्ति पहिचान गरिएको आवश्यकताको आधारमा कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमा गरिएको छ।
- कोभिड-१९ लगायत सबै प्रकारका महामारी र विपद्बाट नागरिक जीवनको रक्षा गर्दै आर्थिक तथा सामाजिक विकासलाई निरन्तरता दिने।
- कोभिड-१९ को विश्वव्यापी संक्रमण रोकथामको लागि संघ तथा प्रदेशसंगको सहकार्यमा आवश्यक स्वास्थ्य सुरक्षा व्यवस्था मिलाइनेछ साथ जनस्वास्थ्यमा आईपरेको चुनौतीहरुलाई सामना गर्ने गरी स्थानीय सरकार अन्तर्गतका स्वास्थ्य सेवालाई सुदृढ र सबलीकरण गरिनेछ ।
- आगामी आ. व. को लागि उपलब्ध हुन सक्ने श्रोत र अत्यावश्यकतालाई ध्यानमा राखी चालू आ. व. मा सञ्चालित भौतिक पूर्वाधार योजनाहरुको पुनःप्राथमिकीरण गरी प्राथमिकता प्राप्त योजनाहरुलाई मात्र निरन्तरता दिनेछ।
- आय आर्जनका अवसर, रोजगारी तथा गरिबी निवारणको अवस्थामा सुधार ल्याउन कृषि तथा पशुपालन, सहकारी, श्रम प्रधान सार्वजनिक निर्माण आयोजना तथा स्वरोजगार कार्यक्रमहरुमा जोड दिनेछ।
- बन्दाबन्दीको कारण र आर्थिक गतिविधिमा परेको प्रतिकूल असरबाट बढी प्रभावित समूह (महिला, अशक्त, असहाय, अति विपन्न) को जीविकोपार्जन, हिंसा नियन्त्रण तथा स्वास्थ्य सुरक्षामा ध्यान दिनेछ ।

❖ कोभिड १९ को विश्वव्यापी संक्रमणको प्रभाव अवधि र त्यसले ल्याउन सक्ने चुनौती अनुमान गर्न नसकिने देखिएको र आगामी बर्ष अनुमान गरे अनुसारको आय प्राप्त हुने सम्भावना पनि कम हुन सक्ने देखिएकोले आगामी बर्षको बजेट तथा कार्यक्रमहरुलाई अर्धवार्षिक समीक्षा गरी आवश्यकता अनुसार परिवर्तन वा परिमार्जन सकिनेछ ।

गाउँ सभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यहरु

१६. उल्लेखित उदेश्य, प्राथमिकता तथा नीतिको सेरोफेरोमा रहेर आ.ब. २०७७।७८ को बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु । आ.ब. २०७७।७८ को आयको मुल श्रोत गाउंपालिकाबाट लगाइएका कर र गैर कर राजश्व, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने समानिकरण अनुदान, राजश्व बांडफांडबाट प्राप्त हुने रकम, सशर्त अनुदान तथा १ नं. प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समानिकरण अनुदान, राजश्व बांडफांडबाट प्राप्त हुने रकम, सशर्त अनुदान, आ.ब. २०७६।७७ मा खर्च नभई जिम्मेवारी सर्ने रकम र स्थानीय सञ्चित कोषमा समावेश गरी खर्च गर्नु पर्ने रकम रहेको छ । यी सबै शिर्षकबाट प्राप्त हुने रकम समेतका आधारमा आ.ब. २०७७।७८ को लागि रु. ३३ करोड ११ लाख रुपैंया कुल आय हुने गरेको छु ।यसको बिस्तृत विवरण अनुसुची-१ मा समावेश गरिएको छ ।

१७.अब म क्षेत्रगत आधारमा विनियोजन भएको बजेट प्रस्तुत गर्दछु ।

(क) आर्थिक विकास क्षेत्रः

यस गाउंपालिकाको आर्थिक विकासको मेरुदण्ड कृषि तथा पशुपालन नै हो । कृषिलाई परम्परागत निर्वाहमुखी प्रणालीबाट आधुनिक व्यबसायिक प्रणालीमा रुपान्तरण नगरेसम्म यस क्षेत्रको विकास असम्भब छ । कृषि तथा पशुपालनमा पकेट क्षेत्रको विकास गरी व्यबसायिक बनाउन प्रयास गरिने छ । आर्थिक क्षेत्रका समग्र विकासका लागि १ करोड ४१ लाख ८ हजार विनियोजन गरेको छु ।

(ख) सामाजिक विकास क्षेत्रः

शिक्षा, स्वास्थ्य र स्वच्छ पिउने पानीको सहज पहुंच नागरिकको नैसर्गिक अधिकार हो । यसै गरी सबै किसिमका धर्म संस्कृतीको सम्बर्धन र प्रबर्धन हुनु पर्छ । तसर्थ शिक्षा, स्वास्थ्य, शुद्ध पिउने पानी, संस्कृती प्रबर्द्धन तथा सामाजिक समावेशिकरण, सामाजिक सुरक्षा र संरक्षण लगायत सामाजिक विकास क्षेत्रमा सबैको पहुंच स्थापित गर्न रु. २ करोड ५४ लाख ४७ हजार विनियोजन गरेको छु ।

(ग) पुर्वाधार विकास क्षेत्रः

गाउंपालिका क्षेत्रमा पुर्वाधार शिर्षकमा संचालन हुने योजनाहरुको निर्माण र स्तरउन्नती सम्पन्न भएपछि गाउंपालिकाको सम्बृद्धिको ढोका खोल्ने विश्वास लिएको छु । पुर्वाधार विकासको क्षेत्रमा रु. ३ करोड ३९ लाख ९५ हजार विनियोजन गरेको छु ।

(घ) सुशासन र अन्तर सम्बन्धित क्षेत्रः

यस गाउंपालिकामा वातावरणको संरक्षण र विपत व्यबस्थापन कार्य चुनौतीपुर्ण रहेको छ ।कोरोना भाइरस (कोभिड १९) को संक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि, प्राकृतिक तथा मानव सृजित कारणबाट हुन सक्ने विपद व्यबस्थापन तथा वातावरण संरक्षण तथा शान्ती तथा सुव्यबस्थाका लागि रु. १ करोड ५६ लाख १० हजार विनियोजन गरेको छु ।

(ङ) कोषको व्यबस्थाः

नेपाल सरकार प्रदेश सरकारबाट हुन सक्ने साझेदारीका कार्यक्रममा लगानी गर्न तथा विकासका साझेदार संघ/संस्थाहरुको सहायताबाट लाभ लिन र त्यस्ता साझेदारहरुलाई पुर्वाधारमा लगानीको प्रोत्साहन समेत गर्न रु. २ करोडको समपुरक कोष स्थापना गर्ने प्रस्ताव गरेको छु साथै विपद व्यबस्थापन कोष र मर्मत संभार कोषमा पनि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

(च) कार्यालय संचालन तथा प्रशासनीक क्षेत्रः

गाउँपालिकाको दरबन्दीमा रहेका कर्मचारीको पारिश्रमिक तथा सुविधा, निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुको कानून अनुसारको सुबिधा तथा करार सेवामा नियुक्त गरिएका कर्मचारीको सम्झौता बमोजिमको रकम भुक्तानी गर्न तथा गाउँपालिकाका अन्य दैनिक प्रशासकनीक कामकाज सुचारु गर्न कार्यालय संचालन तथा प्रशासनीक क्षेत्रमा रु. ६ करोड ५० लाख ४० हजार विनियोजन गरेको छु ।

(छ) उक्त रकम बाहेक नेपाल सरकारबाट शसर्त अनुदान शिर्षकमा रु ११ करोड १४ लाख प्राप्त हुनेछ भने वि.पि. मार्ग निर्माण, माङसेबुङ-६ का लागि प्रदेश सरकारबाट समपुरक अनुदान शिर्षकमा १ करोड प्राप्त हुनेछ ।

१८ मैले यस सभा समक्ष पेश गरेको उल्लेखित कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयन गर्न निम्नानुसार हुने व्यबस्था मिलाएको छु ।

कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनीक शिर्षकमा सबै कर्मचारीहरुको तलब, भत्ता, महंगी भत्ता, पोशाक सुविधा, चाडपर्व खर्च, गाउंपालिका तथा वडा कार्यालय संचालन लगायतका शिर्षकमा प्रचलित कानूनले तोकिएको दरमा नबढ्ने गरी रकम समावेश गरिएको छ । यसका साथै यसै शिर्षकमा जननिर्वाचित पदाधिकारीहरुको लागि कानून बमोजिमको सेवा, सुविधाको रकम समावेश गरिएको छ ।

१९ व्यय सम्बन्धि विवरणः

(क) चालु तर्फः यस शिर्षक अन्तर्गत शिक्षक, कर्मचारी तथा निर्वाचित पदाधिकारीहरुको सेवा, र अन्य सुविधा, गाउं कार्यपालिका तथा ६ वटै वडा संचालन खर्च तथा चालु प्रकृतीका अन्य खर्चहरुको लागि आन्तरीक श्रोत, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने राजश्व बांडफांडको रकमबाट विनियोजन गरेको छु ।

(ख) पुंजीगत तर्फः यस शिर्षक अन्तर्गतका प्रस्तावित बिभिन्न योजना तथा कार्यक्रम संचालनको लागि संघीय तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समानिकरण अनुदान तथा आन्तरीक श्रोतबाट विनियोजन गरेको छु ।

(ग) व्ययको समष्टिगत विवरण अनुसुची-२ मा उल्लेख गरेको छु ।

(घ) सशर्त अनुदानको विवरण अनुसुची-३ मा उल्लेख गरिएको छ ।

(ङ) बिषयगत शाखा तथा इकाइहरुको कार्यक्रम तथा बजेट अनुसुची-४ मा उल्लेख गरिएको छ ।

सभाका अध्यक्षज्यू तथा सदस्यहरु,

२० विनियोजित बजेट खर्च गर्न र बजेटलाई पुर्णता दिन यसै बजेटको अभिन्न अंगको रुपमा यस सम्मानित सभा समक्ष माङसेबुङ गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को सेवा र कार्यहरुको लागि स्थानीय सञ्चित कोषबाट केही रकम खर्च र विनियोजन गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, २०७७ र माङसेबुङ गाउँपालिकाको अर्थ सम्बन्धी प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्न बनेको विधेयक, २०७७ समेत स्वीकृतीको लागि पेश गरेको छु ।

२१ स्थानीय तहको गठन पश्चात संघीयताको कार्यान्वयन र लोकतन्त्र संस्थागत हुने मात्र नभई आफ्नो ठाउँको विकासमा जनताको प्रत्यक्ष सहभागिता सुनिश्चित भई जनतालाई व्यवहारमै सर्वभौम बनाउने यो अवसरलाई उपयोग गर्न सबैबाट साथ सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।

२२ प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण कार्यमा आफ्नो महत्वपुर्ण सुझाव उपलब्ध गराउनु हुने गाउँ कार्यपालिकाका पदाधिकारी तथा सदस्यहरु, वडा समितिका पदाधिकारी तथा सदस्यहरु, राजनीतिक दल, अन्य प्रबुद्धवर्ग, संघ/संस्थाहरु लगायत सम्पुर्ण माङसेबुङबासी लाई धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

२३ अन्त्यमा, माङसेबुङ गाउँपालिकाको विकास र सम्बृद्धिमा निरन्तर सहयोग पुर्याउनु हुने सम्पुर्णमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सम्बद्ध सबै पक्षबाट आवश्यक सहयोग, सद्भाव र सहकार्य हुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

धन्यबाद !

सुनिता सुब्बा
उपाध्यक्ष एवं संयोजक
बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति
माङसेबुङ गाउँपालिका, इलाम

अनुसुची-१

आ.ब. ०७७।७८ आय अनुमान

सि. नं.	आय शिर्षक	रकम
१	संघीय समानिकरण अनुदान	८७८००००००.०
२	संघीय राजश्व बाँडफाँड	६७२९३०३०.०
३	प्रदेश समानिकरण अनुदान	६९९१०००.०
४	प्रदेश सवारी कर बाँडफाँड	४९०४०००.०
५	प्रदेश समपुरक अनुदान (वि पि मार्ग निर्माण, माङसेबुङ-६)	१००००००००.०
६	आन्तरीक आय	६२००००००.०
७	बैंक मौज्दात	१०११९७०.०
८	संघीय शसर्त अनुदान	१४६९००००००.०
	अनुमानित आय	**३३११००००००.०**

अनुसुची-२

व्ययको समष्टिगत विवरण

सि. नं.	क्षेत्र	योजना तथा कार्यक्रमको नाम	ठेगाना	रकम
१	आर्थिक विकास	सिम्ले सामुहिक तरकारी खेती कार्याक्रम	वडा नं. ३	१००००००.०
२	आर्थिक विकास	माङसेबुङ सहकारी उन्नत बाखा पालन तालिम तथा विउ बोका खरिद	वडा नं. ३	२००००००.०
३	आर्थिक विकास	कफी खेती सम्बन्धी तालिम	वडा नं. ३	३५५०००.०
४	आर्थिक विकास	युवा आय आर्जन कृषि पशु तथा सिप विकास तालिम	वडा नं. ३	५००००००.०
५	आर्थिक विकास	ढुङ्गे ज्यामिरे विद्युत विस्तार	वडा नं. ३	२००००००.०
६	आर्थिक विकास	उत्तरे सामुहिक तरकारी उत्पादन तथा क्रेट खरिद	वडा नं. ३	२००००००.०
८	आर्थिक विकास क्षेत्र	कृषि विकास तथा पशु सेवा कार्यक्रम	गा पा	४०००००००.०
९	आर्थिक विकास क्षेत्र	साना सिंचाई कार्यक्रम साझेदारी	गा पा	४०९८०००.०
१०	आर्थिक विकास क्षेत्र	सहकारी प्रबर्द्धन कार्यक्रम	गा पा	४००००००.०
११	आर्थिक विकास क्षेत्र	युवा लक्षित कार्यक्रमः खेलकुद, युवाहरुको लागि हाउस वायरीङ तालिम र सुनुवार जातीमा डाला नाङ्ला बुन्ने तालिम तथा प्रोत्साहन	वडा नं. १	४००००००.०
१२	आर्थिक विकास क्षेत्र	सवै क्षेत्रका विपन्न महिला सिलाइ कटाइ तालिम	वडा नं. १	१५००००.०
१३	आर्थिक विकास क्षेत्र	विपन्न परिवार पशुपालन प्रोत्साहन कार्यक्रम तथा गोठ सुधार तालिम	वडा नं. १	२००००००.०
१४	आर्थिक विकास क्षेत्र	नगदेवाली, खाद्न्न बाली र तरकारी खेती प्रोत्साहन कार्यक्रम मल विउ आदी	वडा नं. १	१००००००.०
१५	आर्थिक विकास क्षेत्र	सिलाई बुनाई कटिङ तालिम	वडा नं. २	३००००००.०
१६	आर्थिक विकास क्षेत्र	उन्नत बाखापालन तालिम	वडा नं. २	२००००००.०
१७	आर्थिक विकास क्षेत्र	आधुनिक तरकारी खेती तालिम	वडा नं. २	२००००००.०

१८	आर्थिक विकास क्षेत्र	युवा लक्षित कार्यक्रम	वडा नं. २	२००००००.०
१९	आर्थिक विकास क्षेत्र	सिङफेरे कृषि तथा पशुपालन समुह सिचाई कार्यक्रम	वडा नं. ४	३००००००.०
२०	आर्थिक विकास क्षेत्र	सिमलटार स्वास्थ्य इकाई सौचालय निर्माण	वडा नं. ४	१००००००.०
२१	आर्थिक विकास क्षेत्र	बिपन्न वर्ग आयआर्जन कार्यक्रम	वडा नं. ४	१५५००००.०
२२	आर्थिक विकास क्षेत्र	आयमुलक बोटबिरुवा रोपण कार्यक्रम	वडा नं. ४	४००००००.०
२३	आर्थिक विकास क्षेत्र	आय आर्जन कार्यक्रम	वडा नं. ५	२००००००.०
२४	आर्थिक विकास क्षेत्र	सिप विकास कार्यक्रम	वडा नं. ५	१००००००.०
२५	आर्थिक विकास क्षेत्र	पत्रकारिता तालिम	वडा नं. ६	१५००००.०
२६	आर्थिक विकास क्षेत्र	हाउस वाईरिङ तालिम	वडा नं. ६	४००००००.०
२७	आर्थिक विकास क्षेत्र	मोवाइल मर्मत तालिम	वडा नं. ६	२००००००.०
२८	आर्थिक विकास क्षेत्र	अधुनिकिकरण कृषि तथा पशुपालन तालिम	वडा नं. ६	३००००००.०
	आर्थिक विकास क्षेत्र जम्मा			**१४१०८०००.०**
१३२	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	चालु खर्च	गा पा	६३१४००००.०
१३८	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	फर्निचर तथा फिक्चर्स खरीद	गा पा	८००००००.०
१३९	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	कार्यालय मेशिन औजार खरीद	गा पा	८००००००.०
१४१	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	कार्यालय ब्यवस्थापन (प्रहरी चौकी, स्वास्थ्य चौकी र महिला सहकारी संस्था)	वडा नं. १	१००००००.०
१४२	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	वडा कार्यालय ब्यवस्थापन	वडा नं. ४	१००००००.०
१४३	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	वडा कार्यालय व्यबस्थापन	वडा नं. ५	१००००००.०
	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक क्षेत्र जम्मा			**६५०४००००.०**
२९	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	भुक्तानी बांकी योजनाहरु	गा पा	१०८००००००.०
३०	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	४ नं. वडा कार्यालय तथा गाउँपालिका भवन निर्माण	गा पा	७३५००००.०
३१	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	उर्जा विकास कार्यक्रम	गा पा	२०००००००.०
३२	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	मर्मत संभार कोष	गा पा	१०००००००.०
३३	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	वडा नं. १ विद्युत विस्तार कार्यक्रम (देउराली लामीडाँडा खण्ड)	वडा नं. १	५००००००.०
३४	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	वडा नं. १ वडाभवन सदामखोप तोभाङ सडक निर्माण क्रमागत	वडा नं. १	५००००००.०
३५	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	वडा स्तरीय सडक मर्मत वडा नं. १	वडा नं. १	४००००००.०
३६	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	देउराली ढाँडेखोप खाम्नुवा सडक स्तरोन्नती	वडा नं. १	२००००००.०
३७	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	मालबाँसे सुतारगैरी सडक मर्मत	वडा नं. १	३००००००.०
३८	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	निरौलागाउँ बरालडाँडा सडक मर्मत	वडा नं. १	१००००००.०
३९	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	रत्न देवी देखि पखेरेको घर सम्म पद मार्ग मर्मत	वडा नं. १	१००००००.०
४०	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	सिरिसे कालेढुङ्गा सडक निर्माण क्रमागत	वडा नं. २	२००००००.०

४१	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	श्रेष्ठ टोल आरुबोटे सडक निर्माण क्रमागत	वडा नं. २	१५००००.०
४२	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	खाम्नुवा सामुदायिक भवन मर्मत	वडा नं. २	१५००००.०
४३	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	चारसुरे मालवासे ढाडगाउ सडक निर्माण क्रमागत	वडा नं. २	२००००००.०
४४	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	नेम्वाङ टोल गैरीबेसी सडक निर्माण	वडा नं. २	२००००००.०
४५	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	वडा स्तरिय सडक मर्मत	वडा नं. २	३००००००.०
४६	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	लुङ्गपिङ मालवासे सडक निर्माण	वडा नं. २	२००००००.०
४७	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	रमिते बनेली कृषी सडक निर्माण	वडा नं. ४	३००००००.०
४८	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	बडहरे अजिङगारे पदमार्ग निर्माण योजना	वडा नं. ४	१००००००.०
४९	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	श्री सरस्वती आ.वि. भवन मर्मत तथा घेराबारा निर्माण	वडा नं. ४	२००००००.०
५०	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	अन्धाराजा पर्यटकिय क्षेत्र पदमार्ग निमार्ण	वडा नं. ४	३००००००.०
५१	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	वडा सडक सरसफाई तथा मर्मत योजना	वडा नं. ४	३००००००.०
५२	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	भालुटार कुवापानी पक्की सिढी निर्माण	वडा नं. ५	२००००००.०
५३	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	नेनेदेन भालुटार बाटो पक्की सिढी निर्माण	वडा नं. ५	१५००००.०
५४	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	वडास्तरीय सडक मर्मत योजना	वडा नं. ५	५५००००.०
५५	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	सरस्वती मा.वि. ढल निर्माण योजना	वडा नं. ५	३००००००.०
५६	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	चुनिया सेतीखरे दोभान जोड्ने कृषि सडक	वडा नं. ५	५००००००.०
५७	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	लारुम्बा किराती धारा देखि रिङरोड जोड्ने सिढी निर्माण	वडा नं. ५	१००००००.०
५८	पुर्वाधार विकास क्षेत्र	तेङगोबुङ सिढी तथा माडहिम रेलिङ निर्माण	वडा नं. ५	१५००००.०
५९	पूर्वाधार क्षेत्र	लाक्तपा ढुङ्गे मोटरबाटो मर्मत	वडा नं. ३	२००००००.०
६०	पूर्वाधार क्षेत्र	बुदुने चिण्डे मोटरबाटो निर्माण	वडा नं. ३	२००००००.०
६१	पूर्वाधार क्षेत्र	वडास्तरीय बाटो मर्मत	वडा नं. ३	६९५०००.०
६२	पूर्वाधार क्षेत्र	चिबुवा विद्युत् विस्तार	वडा नं. ३	६००००००.०
६३	पूर्वाधार क्षेत्र	चिबुवा अलैचीटार मोटर बाटो निर्माण	वडा नं. ३	२००००००.०
६४	पूर्वाधार क्षेत्र	पवित्र आ.वि खेलमैदन निमार्ण	वडा नं. ३	३००००००.०
६५	पूर्वाधार क्षेत्र	चतुरे बजार टहरा नर्माण	वडा नं. ३	१००००००.०
६६	पूर्वाधार क्षेत्र	बालद्धिप आ.वि खेलमैदन निर्माण	वडा नं. ३	१००००००.०
६७	पूर्वाधार क्षेत्र	भङ्गाङ सालिक मैदान निर्माण	वडा नं. ३	१००००००.०
६८	पूर्वाधार क्षेत्र	कटहरे गुरुआश्रम खानेपानी मुहान-जुङ्गे ट्रनिङ जोड्ने मोटर बाटो निर्माण	वडा नं. ३	२००००००.०
६९	पूर्वाधार क्षेत्र	मावा विरमाने खुन्द्रुके कृषि सडक निमार्ण	वडा नं. ६	३००००००.०
७०	पूर्वाधार क्षेत्र	मन्जिरे कृषि सडक निमार्ण	वडा नं. ६	२५००००.०
७१	पूर्वाधार क्षेत्र	अमले कृषि सडक निर्माण	वडा नं. ६	१५००००.०
७२	पूर्वाधार क्षेत्र	सेपेनी उतिसे कृषि सडक निर्माण	वडा नं. ६	१००००००.०
७३	पूर्वाधार क्षेत्र	मानेटार लाब्रिबोटे माल्टेनी कृषि सडक	वडा नं. ६	२५००००.०

७४	पूर्वाधार क्षेत्र	नन्देटार खोंसाने कृषि सडक निर्माण	वडा नं. ६	२७५०००.०
७५	पूर्वाधार क्षेत्र	नन्देटार विजुवानी दमार सडक निर्माण	वडा नं. ६	२७५०००.०
७६	पूर्वाधार क्षेत्र	विनुवानी च्याङग्रेटार कृषि सडक निर्माण	वडा नं. ६	१५००००.०
७७	पूर्वाधार क्षेत्र	माङमालुङ गा.वि.स. हेल्थपोष्ट सडक निर्माण	वडा नं. ६	२००००००.०
७८	पूर्वाधार क्षेत्र	पण्डुमान वाहिला कृषि सडक निर्माण	वडा नं. ६	२००००००.०
७९	पूर्वाधार क्षेत्र	धाराखाम कारबारी कृषि सडक निर्माण	वडा नं. ६	१५००००.०
८०	पूर्वाधार क्षेत्र	वाहिला माल्टेनी कृषि सडक निर्माण	वडा नं. ६	१५००००.०
८१	पूर्वाधार क्षेत्र	महिला सचेतना केन्द्र भवन निर्माण	वडा नं. ६	२००००००.०
८२	पूर्वाधार क्षेत्र	विद्युत विस्तार पोल खरिद	वडा नं. ६	७००००००.०
८३	पूर्वाधार क्षेत्र	वडा स्तरीय सडक मर्मत	वडा नं. ६	१५००००.०
		पुर्वाधार विकास क्षेत्र जम्मा		**३३९९५०००.०**
८४	सामाजिक क्षेत्र	वाके दुम्से वयवोटे खानेपानी मर्मत	वडा नं. ३	२००००००.०
८५	सामाजिक क्षेत्र	मणिपुर खानेपानी मर्मत	वडा नं. ३	१००००००.०
८६	सामाजिक क्षेत्र	सिंलाबु खानेपानी निर्माण	वडा नं. ३	२००००००.०
८७	सामाजिक विकास क्षेत्र	शिक्षा विकास कार्य्रकम	गा पा	११००००००.०
८८	सामाजिक विकास क्षेत्र	स्वास्थ्य र अपांगता पुनर्स्थापना तथा रोकथाम कार्यक्रम	गा पा	२५५२०००.०
८९	सामाजिक विकास क्षेत्र	खेलकुद विकास कार्यक्रम	गा पा	८००००००.०
९०	सामाजिक विकास क्षेत्र	लक्षित समुह महिला	गा पा	६००००००.०
९१	सामाजिक विकास क्षेत्र	लक्षित समुह आदिबासी जनजाती	गा पा	३००००००.०
९२	सामाजिक विकास क्षेत्र	लक्षित समुह दलित	गा पा	२००००००.०
९३	सामाजिक विकास क्षेत्र	लक्षित समुह बालबालिका	गा पा	१५००००.०
९४	सामाजिक विकास क्षेत्र	लक्षित समुह जेष्ठ नागरिक	गा पा	१००००००.०
९५	सामाजिक विकास क्षेत्र	वडा भवन शौचालय र प्रतिक्षालय निर्माण	वडा नं. १	२५००००.०
९६	सामाजिक विकास क्षेत्र	आदिबासी जनजाती भवन शौचालय निर्माण	वडा नं. १	१००००००.०
९७	सामाजिक विकास क्षेत्र	साठी कुलो मर्मत	वडा नं. १	३००००००.०
९८	सामाजिक विकास क्षेत्र	अकाशे अमले कुलो मर्मत	वडा नं. १	२००००००.०
९९	सामाजिक विकास क्षेत्र	पिपलडाँडा, सार्कीगाँउ, सुतारगाँउ, खानेपानी योजना मर्मत	वडा नं. १	२००००००.०
१००	सामाजिक विकास क्षेत्र	साङरेम खानेपानी मर्मत	वडा नं. १	१००००००.०
१०१	सामाजिक विकास क्षेत्र	खाम्वारी, बथाने, दिलविरे, खानेपानी योजना मर्मत	वडा नं. १	१००००००.०
१०२	सामाजिक विकास क्षेत्र	खोपीगाउँ, आचार्यगाँउ खानेपानी मर्मत	वडा नं. १	१००००००.०
१०३	सामाजिक विकास क्षेत्र	विद्यालय सुधार कार्यक्रम तथा कम्प्युटर तलिम	वडा नं. १	२५००००.०

१०४	सामाजिक विकास क्षेत्र	गजुरमुखीधाम बजार सरसफाइ र खानेपानी योजना मर्मत (सातविसे, आमबोट)	वडा नं. १	२००००००.०
१०५	सामाजिक विकास क्षेत्र	बेठीबारी खानेपानी योजना मर्मत	वडा नं. २	१००००००.०
१०६	सामाजिक विकास क्षेत्र	विपन्न परिवार कर्कटपाता वितरण कार्यक्रम	वडा नं. २	१०००००००.०
१०७	सामाजिक विकास क्षेत्र	चोक्टेगाउ खानेपानी मर्मत योजना	वडा नं. २	१७५०००.०
१०८	सामाजिक विकास क्षेत्र	आपडाडा लालीगुरास खानेपानी योजना मर्मत	वडा नं. २	१००००००.०
१०९	सामाजिक विकास क्षेत्र	साउने खोल्सी खानेपानी मर्मत	वडा नं. २	१००००००.०
११०	सामाजिक विकास क्षेत्र	सेरमाले खानेपानी योजना निर्माण	वडा नं. २	४००००००.०
१११	सामाजिक विकास क्षेत्र	सानोपावा खानेपानी मर्मत	वडा नं. २	१७५०००.०
११२	सामाजिक विकास क्षेत्र	अन्धाराजा खानेपानी योजना	वडा नं. ४	५००००००.०
११३	सामाजिक विकास क्षेत्र	चाम्लिङपाटा मूसे खानेपानी योजना	वडा नं. ४	३००००००.०
११४	सामाजिक विकास क्षेत्र	देबिथाने खानेपानी मर्मत योजना	वडा नं. ४	१००००००.०
११५	सामाजिक विकास क्षेत्र	अम्लिसेनी खानेपानी मर्मत येजना	वडा नं. ४	१००००००.०
११६	सामाजिक विकास क्षेत्र	मार्चेबुङ खेलमैदान स्तरउन्नती योजना	वडा नं. ४	४५००००.०
११७	सामाजिक विकास क्षेत्र	एकता बस्ती खानेपानी योजना	वडा नं. ४	२२५०००.०
११८	सामाजिक विकास क्षेत्र	पाँचपाते तिनतले सौर्य उर्जा खानेपानी मर्मत योजना	वडा नं. ४	२२५०००.०
११९	सामाजिक विकास क्षेत्र	चारपैरे खानेपानी पम्पिङ योजना	वडा नं. ४	४००००००.०
१२०	सामाजिक विकास क्षेत्र	झिल्के खेलमैदान मर्मत योजना	वडा नं. ४	१००००००.०
१२१	सामाजिक विकास क्षेत्र	तिन्त्रिबोटे भाद्रे खानेपानी योजना	वडा नं. ४	१९५०००.०
१२२	सामाजिक विकास क्षेत्र	भाषिक गीत, संगीत तथा लोक नृत्य कार्यक्रम	वडा नं. ५	१५००००.०
१२३	सामाजिक विकास क्षेत्र	स्थानीय कामकाजी भाषा घोषणा बार्षिक कार्यक्रम	वडा नं. ५	१००००००.०
१२४	सामाजिक विकास क्षेत्र	वडा नं. ५ खेलकुद कार्यक्रम	वडा नं. ५	१००००००.०
१२५	सामाजिक विकास क्षेत्र	लारुम्बा सार्वजनिक शौचालय निर्माण	वडा नं. ५	५००००००.०
१२६	सामाजिक विकास क्षेत्र	अतिथीगृह सार्वजनिक शौचालय निर्माण	वडा नं. ५	५००००००.०
१२७	सामाजिक विकास क्षेत्र	खेलमैदान सार्वजनिक शौचालय निर्माण	वडा नं. ५	५००००००.०
१२८	सामाजिक विकास क्षेत्र	अफसेट सार्वजनिक शौचालय निर्माण	वडा नं. ५	५००००००.०
१२९	सामाजिक विकास क्षेत्र	रेडक्रस खानेपानी योजना मर्मत	वडा नं. ५	१५००००.०
१३०	सामाजिक विकास क्षेत्र	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम	वडा नं. ६	१५००००.०
१३१	सामाजिक विकास क्षेत्र	पाङलाले ढाडाले खा.पा. ट्यांकी निर्माण	वडा नं. ६	१५००००.०
	सामाजिकविकास क्षेत्र जम्मा			**२५४४७०००.०**
१३३	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	समपुरक कोष	गा पा	२००००००००.०
१३४	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	पुंजीगत अनुसन्धान तथा परामर्श	गा पा	५४१००००.०

१३५	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	विपद व्यबस्थापन कोष	गा पा	५००००००
१३६	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	आयोजना व्यबस्थापन खर्च	गा पा	३००००००
१३७	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	कम्प्युटर सफ्टवेयर निर्माण तथा खरीद खर्च एवं अन्य बौद्धिक सम्पत्ती प्राप्ति खर्च	गा पा	१००००००
१४०	सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	न्यायीक समिति	गा पा	६०००००
१४४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	सुशासन प्रबर्द्धन कार्यक्रम	वडा नं. ३	१०००००
१४५	सुशासन र अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	विपद व्यवस्थापन कार्यक्रम	वडा नं. २	१०००००
१४६	सुशासन र अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र	इभाङ प्रहरी चौकी घडेरी निर्माण	वडा नं. २	४०००००
	सुशासन र अन्तर सम्बन्धित क्षेत्र जम्मा			**३५६१००००.०**
	जम्मा			**१७४२००००० .०**

१	संघीय सशर्त	संघीय शसर्त अनुदान	गा पा	१४६९००००० .०
२	प्रदेश समपुरक	वि.पि. मार्ग निर्माण, माङसेबुङ-६	गा पा	१००००००० .०
	कुल जम्मा			३३११००००० .०

अनुसुची-३

आ.ब. ०७७। ७८ मा संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने सर्त अनुदानको विवरण

सि.नं.	उपक्षेत्र	अनुदान प्राप्त क्रियाकलाप	रकम
1	उद्योग	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	140000.0
2	उद्योग	प्रतिष्पर्धामा छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरु मार्फत उद्यमीको स्तरोन्नति (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	600000.0
3	उद्योग	प्रतिष्पर्धामा छनौट भएका व्यवसाय विकास सेवा प्रदायक संस्थाहरु मार्फत लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	2260000.0
4	कृषि	कृषक दर्ता व्यवस्थापन कार्यक्रम	300000.0
5	कृषि	कृषि तथा पशुपन्छी सम्वन्धि तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	100000.0
6	कृषि	राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षामा टेवा पुर्याउने वाली वस्तुको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालन	2400000.0
7	कृषि	गाईको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालन	2500000.0

8	कृषि	Artificial Insemination सम्बन्धी कार्यक्रम	100000.0
9	कृषि	प्राङ्गारिक खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम (प्रांगारीक खेती सम्वन्धी संघसंस्थाहरुको सहकार्यमा)	1500000.0
10	कृषि	नयाँ बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना	200000.0
11	जलश्रोत तथा सिंचाई	सुधारिएको चुलो (बायोमास) प्रबिधि जडान	200000.0
12	जलश्रोत तथा सिंचाई	बायोग्यास जडान	200000.0
13	जलश्रोत तथा सिंचाई	सौर्य उर्जा प्रबिधि जडान	300000.0
14	जलश्रोत तथा सिंचाई	नीतिगत~प्रशासनिक तथा ब्यबस्थापन खर्च	100000.0
15	पर्यटन	गजुरमुखीधाम पर्यटन पूर्वाधार निर्माण माडसेवुङ गाउँपालिका इलाम	300000.0
16	युवा तथा खेलकुद	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तह स्तरीय)	100000.0
17	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	१) समाजमा रहेका कुरीति~ कुप्रथा~ लैङ्गिक हिंसा~ मानव वेचविखन तथा ओसारपसार विरुद्ध सचेतनामूलक कार्यक्रम तथा अभियान संचालन 2) महिला विकास कार्यक्रमद्धारा प्रर्वदित महिला सहकारी संस्थाहरुको सुदृढीकरण एवं स्थानीय तहको महिला उद्यमी संजाल स्थापनाको लागि सहजीकरण	100000.0
18	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	स्थानीय तहको लैगिक हिंसा निवारण कोषमा रकम	100000.0
19	लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	महिला~ बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयको कार्य क्षेत्र (महिला~ बालबालिका~ अपांगता भएका व्यक्ति~ जेष्ठ नागरिक तथा यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक) का तथ्यांक संकलन तथा अद्यावधिक गरि महिला~ बालबालिका तथा ज्येष्ठ नागरिक मन्त्रालयमा पठाउनका लागि	100000.0
20	शान्ति तथा सुव्यवस्था	घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा दर्ता सिविर सञ्चालन	547000.0
21	शान्ति तथा सुव्यवस्था	स्थानीय तहका कर्मचारी र जनप्रतिनिधिहरुको लागि अनुगमन तथा मुल्याकन खर्च	48000.0
22	शान्ति तथा सुव्यवस्था	व्यक्तीगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली सञ्चालानार्थ वडा कार्यालयहरुको लागि डेक्सटप कम्पयुटर~ प्रिन्टर~ स्क्यानर तथा 4G Wireless Dongol खरिद	630000.0
23	शान्ति तथा सुव्यवस्था	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक~ चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	1143000.0
24	शान्ति तथा सुव्यवस्था	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	90000.0
25	शान्ति तथा सुव्यवस्था	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायकको लागि सञ्चार खर्च	7000.0
26	शान्ति तथा सुव्यवस्था	व्यक्तिगत घटना दर्ताका दर्ता किताब डिजीटाईजेशनका लागि परामर्श सेवा	204000.0
27	शान्ति तथा सुव्यवस्था	अन्य विविध खर्च-Periodic meeting costs of LGPCC	22000.0
28	शान्ति तथा सुव्यवस्था	सञ्चार सामाग्री प्रसारण तथा छपाई (सञ्चार र पँहुच अभियान सञ्चालान)	83000.0
29	शान्ति तथा सुव्यवस्था	अन्य विविध खर्च-Mobilization of CSOs~ Civic Groups~ NGOs for increased social accountability	13000.0
30	शान्ति तथा सुव्यवस्था	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक दैनिक भ्रमण भत्ता तथा यातायत खर्च	156000.0

31	शान्ति तथा सुव्यवस्था	मेशिनरी औजार तथा फर्निचर मर्मत सम्भार (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	42000.0
32	शान्ति तथा सुव्यवस्था	दर्ता सिविर सञ्चालानार्थ सेवा प्रदायक छनौटको लागि विज्ञापन/सूचना प्रकाशन खर्च	25000.0
33	शान्ति तथा सुव्यवस्था	(१) आयोजना सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन (२) दर्ता सिविर सञ्चालन सम्बन्धी अभिमुखिकरण/कार्यशाला/तालिम कार्यक्रम सञ्चालन (३) गुनासो सुनुवाइ सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन । सहभागीहरुः हरेक वडाका प्रतिनिधी~ स्थानीय CSO~ स्थानीय निकायका अन्य क	170000.0
34	शान्ति तथा सुव्यवस्था	इन्टरनेट सेवा शुल्क	120000.0
58	शिक्षा	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक~ राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी~प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	14900000.0
66	शिक्षा	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक~ राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	64400000.0
42	शिक्षा	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	4594000.0
55	शिक्षा	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	764000.0
65	शिक्षा	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	1081000.0
35	शिक्षा	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	441000.0
57	शिक्षा	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	1881000.0
63	शिक्षा	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	312000.0
36	शिक्षा	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	433000.0
37	शिक्षा	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	87000.0
52	शिक्षा	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	80000.0
38	शिक्षा	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता~ अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय~ वैकल्पिक विद्यालय~ साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	24000.0
39	शिक्षा	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता~ अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय~ वैकल्पिक विद्यालय~ साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	33000.0
59	शिक्षा	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता~ अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय~ वैकल्पिक विद्यालय~ साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	143000.0

41	शिक्षा	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	518000.0
45	शिक्षा	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	733000.0
48	शिक्षा	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	3128000.0
43	शिक्षा	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	837000.0
44	शिक्षा	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	3571000.0
53	शिक्षा	विद्यालय भौतिक पुर्वाधार निर्माण अनुदान	592000.0
46	शिक्षा	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	167000.0
56	शिक्षा	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	1009000.0
62	शिक्षा	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	236000.0
50	शिक्षा	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	332000.0
61	शिक्षा	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	235000.0
64	शिक्षा	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	1419000.0
47	शिक्षा	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	708000.0
54	शिक्षा	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	117000.0
40	शिक्षा	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा शिक्षण सिकाइ सामग्री एवम् कक्षा ८ को परीक्षा व्यवस्थापन अनुदान	166000.0
49	शिक्षा	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	1114000.0
51	शिक्षा	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	261000.0
60	शिक्षा	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	184000.0
67	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	विपन्न श्रमिकको ज्याला (दैनिक रु. 517 * संख्या 100 * दिन 100)	5170000.0
68	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	मनोसमाजिक परामर्श संचालन खर्च	204000.0
69	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	रिटर्नी स्वयंम सेवक परिचालन	476000.0
70	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	रोजगार संयोजकको तलव	468000.0
71	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	प्राविधिक सहायकको पोसाक	10000.0
72	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	तलब तथा सुबिधा -वित्तिय साक्षरता सहजकर्ता क्रार्यक्रम	405000.0
73	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	सरोकारवालाहरुसंगको अन्तरक्रिया तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम (प्रहरी /पत्रकार/स्थानीय जनप्रतिनिधी/ समुदायका अगुवाहरुलाई आप्रावसन को असर तथा प्रभाव / कामदारलाई समाजिक बहिस्करण प्रभाव न्यूनिकरण)	45000.0
74	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	वित्तिय साक्षरता क्रार्यक्रम संचालन खर्च	136000.0

75	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	विपन्न श्रमिकको ज्याला (दैनिक रु. 517 * संख्या 100 * दिन 100)	22000.0
76	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	तलब तथा सुबिधा- मनोसमाजिक परामर्श कर्ता	405000.0
77	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	रोजगार सेवा केन्द्रको सँचालन खर्च	64000.0
78	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	रोजगार संयोजकको पोसाक	10000.0
79	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढीकरण	189000.0
80	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	आप्रवासी स्रोत केन्द्रको कार्यालय संचालन/ कर्मचारी भ्रमण खर्च / शिरोभार खर्च	68000.0
81	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	समुदाय अभिमुखीकरण	15000.0
82	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	प्राविधिक सहायकको तलव	367000.0
83	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	सम्बन्धित सरोकारवालाहरुवाट परियोजना अनुगमन तथा मुल्याकंन	40000.0
84	सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण	बैदेशिक रोजगारीमा जान चाहने सम्भावित कामदारहरुलाई गहन अभिमुखीकरण कार्यक्रम	6000.0
85	स्वास्थ्य	पालिकास्तरमा खोप र सरसफाई प्रवद्र्धन कार्यक्रमको समिक्षा~ सूक्ष्मयोजना अध्यावधिक र पालिका खोप समन्वय समितिको अभिमुखिकरण समेत पालिका स्तरमा २ दिन~ वडा खोप समन्वय समितिको स्वास्थ्य संस्था~ वडा सतरमा अभिमुखिकरण १ दिन तथा पूर्ण खोप सुनिश्चतताको लागी घरधुरी सर	120000.0
86	स्वास्थ्य	बाह्य खोप केन्द्र बाट गुणस्तरिय खोप सेवा प्रदान गर्न खोप केन्द्रमा ब्यवस्थापनको लागि फर्निचर ब्यवस्था~ सम्बन्धित वडा खोप समन्वय समिति मार्फत तयारी एवं खरिद~ ३००० खोप केन्द्रमा प्रति खोप केन्द्र रु १०००० दरले~ कम्तिमा टेवल १~ कुर्सी १ र सानो बेञ्च १ र हात	30000.0
87	स्वास्थ्य	स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यन्वयन~ सुदृढीकरण तथा समिक्षा (स्वास्थ्य चौकीको न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रमको समिक्षा)	150000.0
88	स्वास्थ्य	सामाजिक परिक्षण कार्यक्रम संचालन	100000.0
89	स्वास्थ्य	आर्थिक स्थिति कमजोर रहेका पुनःउपचारमा रहेका पी.बि.सी. बिरामीहरुलाई उपचार अवधिभर पोषण खर्च तथा सम्पर्क परीक्षण	9000.0
90	स्वास्थ्य	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा~ गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा~ न्यानो झोला र निशुल्क गर्भपतन कार्यक्रम	525000.0
91	स्वास्थ्य	विभिन्न सरुवारोग~ नसर्ने रोग~ जुनोटिक~ मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अन्तरक्रिया कार्यक्रम तथा दिवसहरु (Hypertension~ Diabetes~ COPD~ Cancer Days~ आत्महत्या रोकथाम दिवस~ मानसिक स्वास्थ्य दिवस~ अल्जाईमर दिवस~ रेबिज दिवस~ विश्व औलो दिवस) मनाउने	115000.0

92	स्वास्थ्य	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको लागि औषधि र स्वास्थ्य सुरक्षा सामग्री (PPE बाहेक) खरिद तथा औषधि लगायतका सामग्रीको ढुवानी तथा रिप्याकिंग र वितरण समेत	730000.0
93	स्वास्थ्य	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक सूचना संकलन~ भेरिफिकेशन एवं गुणस्तर सुधार साथै चौमासिक एवं बार्षिक समिक्षा	100000.0
94	स्वास्थ्य	कोभिड १९ लगायत विभिन्न महामारीजन्य रोगहरुको रोकथाम~ नियन्त्रण तथा निगरानीका लागि सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रिया तथा RRT~ स्वास्थ्यकर्मी परिचालन	25000.0
95	स्वास्थ्य	स्थानीय तह भित्रका स्वास्थ्यकर्मीहरु~म.स्वा.स्वय.से. का लागि आधारभूत तथा आकस्मिक सेवा अन्तर्गत आँखा~ नाक~ कान~ घाटी तथा मुख स्वास्थ्य सम्वन्धि प्राथमिक उपचार बारे अभिमुखिकरण / तालिम	40000.0
96	स्वास्थ्य	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन~ यातायात खर्च~ वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	1124000.0
97	स्वास्थ्य	पोषण कार्यक्रम	1045000.0
98	स्वास्थ्य	विरामीको लागि ओ.पि.डि. टिकट (कार्वन कपी सहितको) छपाई	35000.0
99	स्वास्थ्य	आधारभूत तथा आकस्मिक सेवाको सुनिश्चततका लागि औषधीको आपूर्ति र उपयोग~ सम्वन्धि कार्यक्रमहरुको अनुगमन तथा मूल्याङकन (अनुगमन मुल्याङ्कन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)	45000.0
100	स्वास्थ्य	मलेरिया~ डेंगु~ कालाजार~ स्क्रब टाइफस आदि किटजन्य रोगको डाटा भेरिफिकेशन	10000.0
101	स्वास्थ्य	उपचार केन्द्रहरुमा आकस्मिक अवस्थामा औषधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी~ कार्यक्रमका लागि आवश्यक स्टेशनरी~ ट्याली सीट लगायतका फर्म फरमेट फोटोकपी~ कार्यक्रमको नियमित अनुगमन तथा मुल्यांकन~स्थलगत अनुशिक्षण~ क्षयरोगका बिरामीको चौमासिक कोहर्ट विश्लेषण र ई-टि.बि रज	91000.0
102	स्वास्थ्य	समुदायमा आधारित नवजात शिशु तथा बाल रोगको एकीकृत व्यवस्थापन (IMNCI) कार्यक्रम समिक्षा तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा onsite coaching	105000.0
103	स्वास्थ्य	औलो तथा कालाजार माहामारी हुने क्षेत्रको छनौट गरी बिषादि छर्कने (रेस्पोन्सीभ स्प्रेइङ समेत)~ किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एवम् मूल्याङ्कन तथा किटजन्य रोग नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय अन्तरक्रिया गर्ने	30000.0
104	स्वास्थ्य	स्थानीय तहका स्वास्थ्य चौकी~ प्रा.स्वा.के. र अस्पतालहरुमा कार्यरत कर्मचारीहरुको तलव~ महगी भत्ता~ स्थानीय भत्ता~ पोषाक लगायत प्रशासनिक खर्च समेत	12200000.0
105	स्वास्थ्य	बिद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा~ आमा समूह तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्यका लागि सामाजिक व्यवहार परिवर्तन प्रवर्ध्दन अभियान	100000.0
106	स्वास्थ्य	स्वास्थ्य संस्था नभएका वडाहरूमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्रहरुको संचालन खर्च	1000000.0
107	स्वास्थ्य	मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	775000.0
108	स्वास्थ्य	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन~ वार्षिक समिक्षा गोष्ठी र दिवस मनाउने खर्च समेत)	876000.0

109	स्वास्थ्य	पशुपंक्षी आदीबाट हुने ईन्फुएन्जा~ बर्ड फ्लु~ AMR~ सिष्टिसर्कोसिस~ टक्सोप्लाज्मोसिस आदि विभिन्न सरुवारोग सम्बन्धि रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि सचेतना कार्यक्रम	20000.0
	जम्मा		**१४६९००००००.०**

अनुसुची-४

बिषयगत शाखा तथा इकाइहरुको बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट

आर्थिक बर्ष ०७७।७८ को उर्जा विकास इकाईको कार्यक्रम तथा बजेट			
सि नं	**कार्यक्रमको नाम**	**विनियोजित बजेट**	
		गाउँपालिका	**संघीय सशर्त**
१	सौर्य लिफ्टिङ खानेपानी आयोजना	२०००००००.०	०.०
	देउराली सौर्य खानेपानी आयोजना माङसेबुङ-१		
	साँघुरी भङ्याङ्ग सौर्य खानेपानी आयोजना माङसेबुङ-४		
२	सौर्य उर्जा प्रबिधि जडान	०.०	३००००००.०
३	बायोग्यास जडान	०.०	२००००००.०
४	सुधारिएको चुलो (बायोमास) प्रबिधि जडान	०.०	२००००००.०
५	नीतिगत,प्रशासनिक तथा ब्यबस्थापन खर्च	०.०	१००००००.०
	जम्मा	**२००००००.०**	**८००००००.०**

आर्थिक बर्ष ०७७।७८ को स्वास्थ्य शाखाको कार्यक्रम तथा बजेट		
सि नं	**कार्यक्रमको नाम**	**विनियोजित बजेट**
१	अपांगता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम	३००००००.०
२	महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका प्रोत्साहन कार्यक्रम (यातायात तथा खाजा खर्च)	९००००००.०
३	सुत्केरी स्याहार तथा पोषण कार्यक्रम	५००००००.०
४	आत्मानन्द सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ बर्थिङ सेन्टर ब्यबस्थापन सामाग्री खरीद	३००००००.०
५	स्वास्थ्य चौकी तथा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री (स्वास्थ्य चौकी २००००*३ र इकाइ १५०००*६)	१५००००.०
६	इन्टरनेट जडान तथा महशुल (गजुरमुखी स्वास्थ्य चौकी महशुल र आदिपुर सामुदायिक स्वस्थ्य इकाइ जडान सहित)	४५०००.०
७	२०० वाट सोलार जडान (आत्मानन्द सामुदायिक स्वस्थ्य इकाइ, मनिपुर)	६००००.०
८	शाखा मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	९५०००.०
९	अनुगमन तथा मुल्यांकन	१५००००.०
	जम्मा	**२५००००००.०**

आर्थिक बर्ष ०७७।७८ को शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखाको बर्षिक कार्यक्रम तथा बजेट			
सि नं	**कार्यक्रमको नाम**	**विनियोजित बजेट**	
(क)	**विद्यालय सुधार कार्यक्रम**		**४४८७०००.०**

१	एक वडा एक नमुना विद्यालय विकास कार्यक्रम (प्रति विद्यालय ४ लाख)	2400000.0	
२	एक गाउँपालिका एक नमुना विद्यालय विकास कार्यक्रम	800000.0	
३	विद्यालय कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यक्रम (३८ जना प्रति महिना १५००)	741000.0	
४	बालविकास कक्षाका स.का. प्रोत्साहन कार्यक्रम (२८ जना प्रति महिना १५००)	546000.0	
(ख)	**शिक्षण सहयोग अनुदान**		
१	विद्या सृजनात्मक मा वि शिक्षक दरबन्दी अनुदान (मा. वि. अंग्रेजी-१ र मा. वि. विज्ञान-१)	793000.0	
२	दुर्गा मा. वि. शिक्षक दरबन्दी अनुदान (मा. वि. अंग्रेजी-१ र मा. वि. विज्ञान-१)	793000.0	**३५२५५००.०**
३	जिवन ज्योती मा वि शिक्षक दरबन्दी अनुदान (मा. वि. अंग्रेजी-१ र गणित-१)	793000.0	
४	सरस्वती मा वि शिक्षक दरबन्दी अनुदान (मा. वि. विज्ञान १)	396500.0	
५	महेन्द्रोदय मा.बि. कम्प्युटर शिक्षक अनुदान	250000.0	
६	किराँत साम्जिक मुन्दुम वेदशाला कार्यक्रम अनुदान	500000.0	
(ग)	**मातृभाषा पठन पाठनप्रोत्साहन कार्यक्रम**		
१	किराँत साम्जिक मुन्धुम आ वि माङसेबुङ-५	288210.0	
२	सरस्वती मा वि माङसेबुङ-५	288210.0	**१३१४६३०.०**
३	पवित्र आ वि माङसेबुङ -३	288210.0	
४	स्थानीय मातृ भाषा पाठ्यक्रम तथा पाठ्य पुस्तक निर्माण	450000.0	
(घ)	**अन्य**		
१	स्थानीय (१-३) पाठ्यक्रम तथा पाठ्य पुस्तक निर्माण	450000.0	
२	प्रधानाध्यापक बैठक	120000.0	
३	शैक्षिक क्यालेन्डर निर्माण	50000.0	
४	बाल विकास केन्द्रका बिपन्न बालबालिका स्टेशनरी वितरण	52870.0	**१६७२८७०.०**
५	कक्षा-८ र कक्षा-५ परीक्षा संचालन	600000.0	
६	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	100000.0	
७	अनुगनमन तथा मुल्यांकन	200000.0	
८	उत्कृष्ट शिक्षक, बिद्यार्थी तथा विद्यालय पुरस्कृत कार्यक्रम	100000.0	
	जम्मा		**११०००००००.०**

आ.ब. ०७७।७८ को माङसेबुङ गाउपालिका पशु सेवा शाखाको बर्षिक विकास कार्यक्रम				
सि. नं.	कार्यक्रमको नाम		वार्षिक लक्ष्य (रकम रु. हजारमा)	
			परिमाण	बजेट
१	**पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम**			
	कार्यालय सचालन खर्च	पटक	३	80000.0
२	**पशु स्वास्थय कर्यक्रम**			
	मेडिकल उपचार	संख्या	३०००	350000.0
३	**रोग निदान सेवा**			
	गोबर परिक्षण सेवा-थुनेलो परिक्षण	संख्या	३००	25000.0
४	**पशु स्वास्थय अन्य कार्यक्रम**			
	पशु स्वास्थय शिविर	संख्या	१	75000.0

५	**पशु विकास कार्यक्रम**			
	साझेदारी गोठ सुधार (५०%)		१०	200000.0
	उन्नत बङ्गुरको बिउ बितरण (५०%)		५	50000.0
	बाखा पालन पकेट कार्यक्रम (वडा नं. ४)		१	300000.0
	साझेदारी बिउ बोका बितरण (५०%)		३	60000.0
	साझेदारी काउ मेट बितरण (५०%)		४५	200000.0
६	**पशु अहारा सेवा**			
	मोलासेस घाँसको बिउ बितरण (वडा नं. ३)	हे	२	50000.0
७	**रेबिज रोग नियन्त्रण कार्यक्रम**	संख्या	३००	75000.0
८	**बजार प्रर्वधन कार्यक्रम**			
	साझेदारिमा मासु पसल सुधार (७०/३०)	संख्या	२	40000.0
	पशु हाट बजार संकलन केन्द्र (वडा नं. ४)	संख्या	१	200000.0
९	**भ्रमण तथा अनुगमन खर्च**	पटक		175000.0
१०	**तरल नाईट्रोजन खरिद तथा ढुवानी**	पटक	६	100000.0
११	**ढुवानी**	पटक	३	20000.0
	जम्मा			**२०००००.०**
	ससर्त अनुदान			
१	कृत्रिम गर्भाधान	पटक	६	१००००.०
२	गाई उत्पादन साना पकेट कार्यक्रम (वडा नं. १,२,३,५,६)	संख्या	१	२५००००.०
	जम्मा			**२६००००.०**

आ. व. २०७७/७८ कोबार्षिक कृषि विकाश कार्यक्रम		
क्र. सं.	**कार्यक्रमको नाम**	**बजेट**
१	**कृषि प्रसार कार्यक्रम**	
१.१	कृषक गोष्ठि सन्चालन	100000.0
१.२	विउ विजन वितरण	150000.0
१.३	प्लास्टिक टनेल ७५% अनुदानमा वितरण	150000.0
२.	**बालि संरक्षण कार्यक्रम**	
२.१	अभिमुखिकरण गोष्ठी संचालन	40000.0
२.२	जैविक मल बिषादी सामाग्री वितरण तथ गोष्ठि सन्चालन	100000.0
२.३	औसा नियन्त्रन प्रदर्शन	35000.0
२.४	मौरी घार वितरण ७५% अनुदानमा	50000.0
२.५	स्थलगत घुम्ति तालिम	50000.0
२.६	स्प्रेयर वितरण	50000.0
२.७	च्याउ किट वितरण तथा तालिम सन्चालन	150000.0
२.८	रोग किरा नियन्त्रणको लागि बिषादी बितरण	150000.0
३.	**बागवानी विकास कार्यक्रम**	
३.१	करेसाबरी प्रदर्शन समुहमा	100000.0

३.२	स्थलगत घुम्ति तालिम	50000.0
३.४	फुलखेती तालिम तथा बिउ बितरण वडा नं. ५	50000.0
४.	**वाली विकास कार्यक्रम**	
४.१	विउविजन वितरण मकै गहु धान ८५% अनुदानमा	150000.0
४.२	क्रप कटिङ	45000.0
५.	**माटो ब्यबस्थापन**	
५.१	माटो परिक्षण शिविर सन्चालन	100000.0
५.२	स्थलगत घुम्ति तालिम	50000.0
५.३	कृषि चुन वितरण	100000.0
७	कार्यक्रम अनुसार ढुवानी खर्च	100000.0
८	कार्यक्रम अनुगमन /निरिक्षण /भ्रमण खर्च	150000.0
९	कार्यलय संचालन तथा व्यावस्थपन	80000.0
	जम्मा बजेट	**2000000.0**
संघीय सशर्त अनुदान		
१	कृषक दर्ता व्यवस्थापन कार्यक्रम	300000.0
२	कृषि तथा पशुपन्छी सम्वन्धि तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	100000.0
३	राष्ट्रिय र स्थानीय महत्वका खाद्य तथा पोषण सुरक्षाममा टेवा पुर्याउने वाली वस्तको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र (पकेट) विकास कार्यक्रम संचालन	2400000.0
४	प्राङ्गारिक खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम (प्रांगारीक खेती सम्वन्धी संघसंस्थाहरुको सहकार्यमा)	1500000.0
५	नयाँ बहुउद्देश्यीय नर्सरी स्थापना	200000.0
	जम्मा सशर्त बजेट	**4500000.0**